

Муниципальное общеобразовательное бюджетное учреждение
средняя общеобразовательная школа с.Ишемгул
муниципального района Зианчуринский район Республики Башкортостан

«Рассмотрено и принято на заседании
ШМО учителей гуманитарного цикла»
Протокол № 1 от 25.08.2023г
Руководитель МО _____/Файзуллина З.Р./

«Согласовано»
заместитель директора по УВР
МОБУ СОШ с.Ишемгул
_____/Аминев Ф.Ф./
«28» августа 2023г

«Утверждаю»
директор МОБУ СОШ с.Ишемгул
М Р Зианчуринский район РБ
_____/Тулибаев А.М./
Приказ № 86 от «28» августа 2023г

02-20

Рабочая программа
учителя высшей квалификационной категории
Масягутовой Гульгены Раисовны
по Государственному языку (башкирский)
Республик Российской Федерации
для 4 класса
на 2023 - 2024 учебный год

32. Федеральная рабочая программа по учебному предмету «Государственный (башкирский) язык Республики Башкортостан».

32.1. Федеральная рабочая программа по учебному предмету «Государственный (башкирский) язык Республики Башкортостан» (предметная область «Родной язык и литературное чтение на родном языке») (далее соответственно – программа по государственному (башкирскому) языку, государственный (башкирский) язык) разработана для обучающихся, владеющих и (или) слабо владеющих башкирским языком, и включает пояснительную записку, содержание обучения, планируемые результаты освоения программы по государственному (башкирскому) языку.

32.2. Пояснительная записка отражает общие цели изучения государственного (башкирского) языка, место в структуре учебного плана, а также подходы к отбору содержания, к определению планируемых результатов.

32.3. Содержание обучения раскрывает содержательные линии, которые предлагаются для обязательного изучения в каждом классе на уровне начального общего образования.

32.4. Планируемые результаты освоения программы по государственному (башкирскому) языку включают личностные, метапредметные результаты за весь период обучения на уровне начального общего образования, а также предметные достижения обучающегося за каждый год обучения.

32.5. Пояснительная записка.

32.5.1. Программа по государственному (башкирскому) языку разработана с целью оказания методической помощи учителю в создании рабочей программы по учебному предмету.

32.5.2. Специфика учебного предмета «Государственный (башкирский) язык Республики Башкортостан», коммуникативная направленность процесса обучения, взаимосвязь с другими предметными областями открывают большие возможности для развития языковой личности обучающегося, способного к общению на двух государственных языках республики: русском и башкирском. Изучение русского и башкирского языков, а также иностранного на уровне

начального общего образования способствует осознанию обучающимися своей принадлежности к определённой лингвоэтносу, к гражданскому обществу Российской Федерации и к международному сообществу. Обучение государственному (башкирскому) языку закладывает основу для формирования универсальных учебных действий. Обучающиеся осознают смысл и ценность учебной деятельности, учатся овладевать знаниями, самостоятельно работать над функционалом языка, что служит основой для последующего саморазвития и самосовершенствования.

Содержание предмета «Государственный (башкирский) язык Республики Башкортостан» направлено на удовлетворение потребности обучающихся в изучении государственного (башкирского) языка как инструмента познания национальной культуры и самореализации в ней.

32.5.3. В содержании программы по государственному (башкирскому) языку выделяются следующие содержательные линии:

«Развитие речи», способствующая формированию коммуникативных умений в основных видах речевой деятельности (аудировании, говорении, чтении, письме);

«Основы лингвистических знаний», способствующая формированию языковых навыков в области фонетики, лексики, грамматики башкирского языка.

32.5.4. Изучение государственного (башкирского) языка направлено на достижение следующей цели: формирование у обучающихся коммуникативной компетенции, обеспечивающей возможность общения на башкирском языке в социально-бытовой, учебно-трудовой и социально-культурной сферах.

32.5.5. Задачи освоения программы «Государственный (башкирский) язык Республики Башкортостан»:

формирование способности и готовности обучающегося общаться с носителями языка на уровне своих речевых возможностей и потребностей в разных формах: устной (говорение и аудирование) и письменной (чтение и письмо), умений осуществлять межличностное и межкультурное общение в устной и письменной форме;

воспитание уважительного отношения к башкирской культуре через знакомство с детским фольклором и доступной детской литературой, материалами культурологического плана;

расширение лингвистического кругозора обучающихся, освоение лингвистических представлений, доступных обучающимся, и необходимых для овладения устной и письменной речью на государственном (башкирском) языке на элементарном уровне;

ознакомление с языковой системой и формирование на этой основе базовых лексических, грамматических, стилистических, орфоэпических, орфографических и пунктуационных умений и навыков, способности обучающегося к анализу и оценке языковых явлений и фактов;

формирование умений различать, анализировать, классифицировать языковые факты, оценивать их с точки зрения нормативности, соответствия ситуации и сфере общения, работать с текстом, осуществлять поиск информации в различных источниках, передавать её в самостоятельно созданных высказываниях разных типов;

формирование духовного мира обучающихся, общечеловеческих ценностных ориентиров, приобщение к культурным ценностям человечества через родной язык.

32.5.6. Общее число часов, рекомендованных для изучения государственного (башкирского) языка, – 237 часов: в 1 классе – 33 часа (1 час в неделю, 33 учебные недели), во 2 классе – 68 часов (2 часа в неделю, 34 учебные недели), в 3 классе – 68 часов (2 часа в неделю, 34 учебные недели), в 4 классе – 68 часов (2 часа в неделю, 34 учебные недели).

32.6. Содержание обучения в 1 классе.

32.6.1. Обучение грамоте.

32.6.1.1. Башкортостан – моя родина.

Развитие речи. Многонациональная Республика Башкортостан. Государственный башкирский язык. Государственная символика Республики Башкортостан. Знакомство с учебником. Видеоролик о Башкортостане.

Основы лингвистических знаний. Общее представление о языке. Речь устная и письменная.

32.6.1.2. Учимся здороваться.

Развитие речи. Аудирование коротких реплик приветствий. Повторение за учителем речевых формулировок приветствий. Работа с иллюстрациями, определение героев сказок.

Основы лингвистических знаний. Предложение и слово. Деление речи на предложения, предложения – на слова, слов – на слоги с использованием графических схем.

32.6.1.3. Давайте познакомимся.

Развитие речи. Повторение слов приветствия. Аудирование короткого диалога. Изучение вопроса: «Как тебя зовут?» («Һинең исемен нисек?»), составление ответа: «Меня зовут...» («Минең исемем...»).

Основы лингвистических знаний. Специфические звуки башкирского языка [h, ʁ, ʒ].

32.6.1.4. Я знакомлюсь.

Развитие речи. Счет 1–10. Аудирование коротких реплик. Изучение вопроса «Сколько тебе лет?», и составление ответов: «Мне...лет».

Основы лингвистических знаний. Алфавит, изучение букв а, о, ы, э, в, обозначающих звуки, различающиеся в башкирском и русском языках.

32.6.1.5. Я и моя семья.

Развитие речи. Аудирование диалога о семье. Изучение названий членов семьи. Чистоговорки со звуками [ə], [ʏ]. Составление предложений по сюжетной картине, составление схем слов и предложений, звуковой анализ слов.

Основы лингвистических знаний. Изучение произношения звуков [ə], [ə], [ʏ], [h], определение на слух звука в начале, середине и конце слова. Изучение букв Əə, Əə, ʏʏ, hh.

32.6.1.6. Моя школьная жизнь.

Развитие речи. Аудирование текста о школе, классе. Лексика, обозначающая учебные принадлежности, цвета, продукты. Изучение вопроса «Что ты любишь?», составление ответа: «Я люблю...». Формирование умения читать слоги, слова.

Основы лингвистических знаний. Изучение произношения звуков [ʃ], [к], [з], [с], [н], определение на слух звука в начале, середине и конце слова. Изучение букв ʃʃ, Кк, 3з, с, н.

32.6.1.7. Я люблю играть.

Развитие речи. Аудирование текста об игрушках. Усвоение лексических единиц по теме. Перевод реплик со знакомой лексикой. Прочтение разных типов слогов.

Основы лингвистических знаний. Изучение дифтонгов: [йо], [йө], [йү]. Заполнение текста с пропусками слов.

32.6.1.8. Я изучаю живую природу.

Развитие речи. Аудирование текста о фруктах и овощах. Усвоение лексических единиц по теме «Мои любимые овощи». Игра «Прятки». Составление предложений о временах года. Совершенствование умений разбираться в правилах чтения: прочтение букв ə, ө, е в разных типах слога, дифтонгов [йы], [йе], [йо], [йө], [йү].

Основы лингвистических знаний. Изучение дифтонгов [йэ], [йы], [йе]. Повторение ранее изученных дифтонгов.

32.7. Содержание обучения во 2 классе.

32.7.1. Будем знакомы.

Развитие речи. Аудирование короткого текста о знакомстве, составление реплик по этой теме. Активизация изученных слов по теме «Знакомство», обогащение лексики новыми словами, знакомство с учебником, чтение слов, предложений, стихов и коротких текстов. Чтение текстов (по указанию учителя выборочно). Изучение игры «Представь друга».

Усвоение вопросов «Һин кем?» («Ты кто?»), «Һез кем?» («Вы кто?»), «Һинең исемен нисек?» («Как тебя зовут?»), «Һезең исемен нисек?» («Как Вас зовут?»), «Уның исемен нисек?» («Как зовут его (её, их)?»), «Һин кайга йәшәйһең?» («Где ты живешь?»). Выполнение заданий на разных платформах (например, LearningApps, ЯКласс и другие) (далее – платформы).

Основы лингвистических знаний. Звуки и буквы. Повторение алфавита, специфических звуков башкирского языка [ə], [e], [y], [k], [f], [ç], [z], [h], [n]. Использование знаний алфавита при выполнении упражнений. Деление предложения на слова, определение количества слов в предложении. Нахождение в слове согласных и гласных. Местоимение. Личные, вопросительные. Употребление местоимений в речи.

32.7.2. Я люблю своих родных.

Развитие речи. Активизация изученных слов по теме «Семья», обогащение лексики новыми словами, составление по образцу рассказов о членах семьи, аудирование текстов о семье, заполнение тестов о прослушанном. Чтение диалогов, подбор вопросов к ответам, составление коротких диалогов с использованием изученной лексики. Составление слов по данной словообразовательной модели и употребление в диалоге-расспросе по заданному образцу. Составление предложений, коротких текстов по сюжетным картинкам.

Основы лингвистических знаний. Словообразовательная модель: төзөү и се, бейеү и се, теген и се, балык и сы, языу и сы, курай и сы. Притяжательные местоимения «Минең, hineң, уның» («Мой (моя), твой (твоя), его (её)»). Притяжательные местоимения «Беззең, hezzeң, уларзың». («Наш (наша), ваш (ваша), их»). Синтаксис. Утвердительные и вопросительные предложения, знаки препинания в конце предложений. Отличие группы слов, не составляющих предложение. Выбор знака препинания в конце предложения. Составление простых предложений.

Выполнение заданий на платформах.

Знакомство с русско-башкирским и башкирско-русским словарями.

32.7.3. Моя школьная жизнь и увлечения.

Развитие речи. Активизация изученных слов по теме «Школа», обогащение лексики новыми словами, усвоение вопросов «Минең мәктәбем ниндәй?» («Моя школа какая?»), «Яраткан шөгөлөң ниндәй?» («Какое твое любимое увлечение?») и ответов, составление по образцу маленьких текстов о любимых увлечениях, коротких диалогов-расспросов по заданному образцу. Развитие навыков аудирования по текстам о школьной жизни и увлечениях. Выборочный пересказ текста. Проектная работа по предложенной теме, анализ и обобщение, представление своей работы.

Основы лингвистических знаний. Морфология. Имя существительное. Группировка слов по частям речи. Употребление существительных в речи. Различение имён существительных, отвечающих на вопросы «кем?» («кто?») и «нимә?» («что?»). Единственное и множественное число имён существительных. Изменение имён существительных по числам и лицам.

32.7.4. Иду играть с друзьями.

Развитие речи. Аудирование текста про детские игры. Усвоение лексических единиц в соответствии с изучаемой темой, вопросов «был нимэ?» («что это?»), «был кем?» («кто это?»), «миңэ нимэ кэрэк?» («что мне нужно?»), «нимэ эшлэргэ?» («что делать?»), «нимэ эшлэй?» («что делает?»), «нимэ эшлэйбез?» («что делаем?»), «кайза нимэ эшлэйем?» («где что делаю?»), «кайза нимэ эшлэйбез?» («где что делаем?»), употребление выученных слов в речи, пересказ текста по ключевым словам, составление коротких диалогов о совместных играх. Восстановление деформированных предложений, повтор порядка слов в предложении.

Чтение текстов об охране здоровья. Знакомство с детской народной игрой (по выбору учителя).

Основы лингвистических знаний. Синтаксис. Главные члены предложения. Порядок слов в предложении. Глагол. Умение распознавать глаголы, отвечающие на вопросы «Нимэ эшлэргэ?» («Что делать?»), «Нимэ эшлэй?» («Что делает?»), «Нимэ эшлэйбез?» («Что делаем?»), «Кайза нимэ эшлэйем?» («Где что делаю?»), «Кайза нимэ эшлэйбез?» («Где что делаем?»). Изучение словосочетаний «вопросительное слово куда? и глагол», «вопросительное слово откуда? и глагол», «вопросительное слово где? и глагол», «вопросительное слово когда? и глагол?». Употребление глаголов в речи.

32.7.5. Познаю окружающий мир.

Развитие речи. Аудирование, ответы на вопросы по содержанию прослушанного текста, обогащение лексики новыми словами по теме. Усвоение вопросов «Ниндэй?» («Какой?»), «Какая?»), «Какое?»), «Кайза?» («Куда?»), «Кайзан?» («Откуда?»), «Когда?»). Использование в репликах выученных слов и фраз, чтение текстов, соотнесение вопросов с ответами, рассказ по вопросам, по плану. Восстановление деформированных текстов, письмо словарных диктантов.

Изучение названий деревьев, трав, насекомых, птиц в сравнении с русским языком. Совершенствование навыка составления диалогических и монологических текстов по заданной ситуации и теме.

Основы лингвистических знаний. Имя прилагательное. Определение значений имён прилагательных и умение употреблять их в речи. Различение имён прилагательных, отвечающих на вопросы «Ниндэй?» («Какой (-ая (-ое)?)»). Изучение словосочетаний «Вопрос куда и глагол?». «Вопрос откуда? и глагол», «Вопрос где? и глагол».

32.8. Содержание обучения в 3 классе.

32.8.1. Рады знакомству!

Развитие речи. Активизация изученных слов по теме, умение задавать вопрос «Ғин кайзан?» («Ты откуда?») и отвечать на него, нахождение нужной информации, использование в речи готовых клише, правильное интонирование предложений. Аудирование текстов о знакомстве. Дополнение предложений по прослушанному тексту. Чтение текстов в

учебнике, усовершенствование норм орфоэпического чтения. Восстановление деформированных текстов, заполнение анкет.

Повторение изученных фраз, обогащение речи новыми словами, знакомство с персонажами детских произведений (имя, возраст). Использование в речи типичных фраз башкирского речевого этикета. Развитие диалогической и монологической форм речи.

Основы лингвистических знаний. Повторение видов предложений. Главные и второстепенные члены предложения.

32.8.2. Я получаю знания.

Развитие речи. Активизация изученных слов в речи, аудирование текстов о школе, об уроках. Развитие диалогической речи: составление диалогов по предложенной ситуации, трансформация диалогов: дополнение и продолжение. Составление диалога побудительного характера. Рассказ по вопросам. Поиск информации в предложенных учителем словарях.

Усвоение вопросительной формы «Нимәһез?» («Без чего?»), развитие навыков правильного чтения. Выборочное чтение, соблюдение орфоэпических норм башкирского языка. Интерактивные игры в портале «Мир родного языка».

Основы лингвистических знаний. Прямое и переносное значение слова. Синонимы. Антонимы. Омонимы.

32.8.3. Мир вокруг меня.

Развитие речи. Изучение новых слов, составление предложений об окружающем мире. Работа в парах: составление вопросов и ответов по изученным текстам. Народный праздник «Карға буткаһы» («Воронья каша»).

Основы лингвистических знаний. Однокоренные слова. Имя существительное. Изменение по падежам.

32.8.4. Моё любимое время года.

Развитие речи. Знакомство с растениями, миром животных, природой Башкортостана. Изучение названий деревьев, трав, насекомых, птиц в сравнении с русскими названиями. Развитие речи: составление монологов и диалогов по готовым вопросам. Совершенствование навыков аудирования: прослушивание разножанровых текстов, определение по ключевым словам содержания прослушиваемого текста. Чтение с правильной интонацией текстов о временах года, пересказ по вопросам. Заполнение таблицы и анкеты о временах года, сезонных явлениях. Восстановление деформированного текста. Изменение имён существительных по падежам, подбор правильных вариантов окончаний слов в предложениях, совершенствование знаний на интерактивной доске. Праздник «Нардуған» («Святки»).

Основы лингвистических знаний. Имя существительное: изменение по падежам.

32.8.5. Мой гардероб.

Развитие речи. Изучение новых слов, обозначающих предметы гардероба, признаки предметов, использование изученных слов в разговоре, составление диалогов и монологов с изученными словами. Употребление в диалогах союза «потому что». Чтение текстов по теме, развитие навыков орфоэпического чтения текстов. Восприятие текста на слух, заполнение анкет по прослушанному тексту. Составление коротких топикив о любимой одежде, описывание своей одежды по предложенному шаблону и ключевым словам. Изучение вопроса «Сколько?», знакомство с количественными числительными, повторение счета от 1 до 100. Детская игра «Йәшерәм яулык» («Прячу платок»).

Основы лингвистических знаний. Имя прилагательное. Степени сравнения имён прилагательных. Местоимение. Изменение местоимений по падежам. Имя числительное. Количественные числительные.

32.8.6. Я путешественник.

Развитие речи. Знакомство с новыми словами, обозначающими разные виды отдыха, активизация их в речи. Аудирование текстов о путешествиях, определение по использованным глаголам времени путешествия. Составление по предложенным репликам диалогов и топикив про путешествия. Беглое, правильное чтение текстов с соблюдением пауз и интонации, поиск недостающей информации в разных источниках. Передача содержания прочитанного текста с использованием иллюстраций, плана. Перевод с русского языка на башкирский язык адаптированных текстов. Составление словосочетаний с использованием изученных времен глагола.

Основы лингвистических знаний. Глагол. Времена глагола: прошлое, настоящее, будущее. Изменение глаголов по временам.

32.9. Содержание обучения в 4 классе.

32.9.1. Каждый день хожу в школу.

Развитие речи. Повторение пройденного материала, обмен репликами по теме, обогащение лексики новыми словами по теме, употребление в диалогах выученных клише и дежурных фраз. Повторение общих сведений о башкирском языке, о его месте в системе тюркских языков, о его статусе в Республике Башкортостан. Изучение вопроса «Какой урок мне нравится?», обоснование своего ответа, составление предложений по схеме.

Знакомство с отрывками из произведений башкирских поэтов и писателей. Изучение правил орфоэпии башкирского языка, общих сведений о лексике башкирского языка.

Знакомство со словами, отвечающими на вопросы «Кто?», «Что?», «Что я люблю читать?», «О чем мы разговариваем в школе?», развитие монологической речи с использованием нужных форм слов, составление диалогов о друзьях, описывание своих друзей, использование в речи имён существительных в единственном и во множественном числах.

Основы лингвистических знаний. Повторение пройденного материала. Общие сведения о языке. Имя существительное. Собственные и нарицательные имена существительные. Число имён существительных.

32.9.2. Я люблю свою семью.

Развитие речи. Аудирование текста о семье. Изучение новых терминов родства, расспрос имени, возраста родственников, описание внешности, рассказ о своей семье. Определение значений слов по контексту или уточнение с помощью словаря, Интернета и другие.

Чтение отрывков из произведений башкирских и русских поэтов и писателей. Знакомство с прилагательными, характеризующими положительные качества ребенка. Составление вопросительного предложения с использованием вопросительных местоимений «какой?», «который?», подготовка ответа на вопрос. Описание своего дома, комнаты, употребление в речи имён прилагательных, умение задавать друг другу вопросы по теме урока, списывание текста с доски. Умение поддерживать диалог, переспрашивать, использовать в речи выученные слова и формы слов, составлять текст о своих домашних обязательствах с использованием русско-башкирского словаря. Праздник «Сәмбәлә» (праздник урожая).

Основы лингвистических знаний. Имена существительные с аффиксами принадлежности. Повторение общих сведений о степенях сравнения имён прилагательных. Правописание аффиксов имён прилагательных.

32.9.3. Рассказываю об Отчизне.

Развитие речи. Знакомство с новой лексикой, активизация её в речи. Составление текстов о своей улице, родном доме, большой и малой Родине, о месте нашей планеты в Солнечной системе. Рассказ о любимых местах родного края, о детях своего двора. Чтение произведений башкирских и русских поэтов и писателей, образцов башкирского фольклора. Составление кратких текстов и диалогов по шаблону и без шаблона, умение выражать свои мысли. Детская игра «Тирмә» («Юрта»).

Работа на разных платформах.

Основы лингвистических знаний. Местоимение. Повторение изученного материала о местоимениях. Личные, указательные, притяжательные, вопросительные местоимения. Правила правописания местоимений.

32.9.4. Живу в деревне (городе).

Развитие речи. Освоение новых слов и словосочетаний по теме, знакомство с памятными местами Башкортостана, Уфы. Умение строить беседу и диалоги о городской и деревенской жизни, составление связных текстов о деревне (городе) проживания. Рассказы о городах и селах республики, о растениях сада и огорода.

Составление текстов о достопримечательностях своего района и республики с использованием выученных слов.

Работа на разных платформах.

Основы лингвистических знаний. Имя числительное (повторение изученного материала). Простые и составные числительные. Разряды имён числительных: количественные, собирательные, порядковые. Правила правописания имён числительных.

32.9.5. Обсуждаем погоду и времена года.

Развитие речи. Изучение растений и животных, занесенных в Красную книгу Башкортостана, названий времен года. Усвоение новой лексики, работа по предложенным текстам, составление новых текстов о правилах поведения на природе, об охране природы родного края. Зимние, весенние, летние, осенние развлечения детей. Беседы о традициях и обычаях. Значение данных традиций в настоящее время.

Развитие навыков аудирования, правильного беглого чтения текстов, составления диалогов по теме.

Основы лингвистических знаний. Наречие. Отличие наречий от имён прилагательных.

32.9.6. Говорим о разном.

Развитие речи. Аудирование текстов о планах на будущее. Освоение новой лексики по теме, активизация их в речи, составление текстов о планах на будущее, о своей мечте. Составление диалогов-расспросов по шаблону, с использованием ключевых слов. Работа на разных платформах (LearningApps, Я Класс). Праздник «Сабантуй».

Основы лингвистических знаний. Глагол. Место глаголов в предложениях. Изменение глаголов по лицам.

32.9.7. Учусь покупать.

Развитие речи. Знакомство с названиями продуктов, одежды, усвоение этикетных правил при покупке товаров, общение по данной теме. Рассказы о моде с использованием в речи глаголов настоящего времени. Работа по предложенным диалогам, составление диалогов по образцу, активизация изученной лексики.

Соблюдение особенностей башкирского речевого этикета при общении. Создание текстов по предложенной теме. Составление коротких рассказов с использованием плана и ключевых слов. Поиск разных источников информации, использование схем, корректировка ошибок. Детская игра «Буяу һатам» («Продаю краски»).

Основы лингвистических знаний. Глагол. Отрицательная форма глагола. Временные формы глаголов. Повторение пройденного материала за год.

32.10. Планируемые результаты освоения программы по государственному (башкирскому) языку на уровне начального общего образования.

32.10.1. В результате изучения государственного (башкирского) языка на уровне начального общего образования у обучающегося будут сформированы личностные результаты:

1) гражданско-патриотического воспитания:

становление ценностного отношения к своей Родине, в том числе через изучение государственного (башкирского) языка, являющегося частью истории и культуры страны;

осознание своей этнокультурной и российской гражданской идентичности, понимание статуса государственного (башкирского) языка в Российской Федерации и в субъекте;

сопричастность к прошлому, настоящему и будущему родного края, в том числе при работе с учебными текстами; уважение к своему и другим народам России;

первоначальные представления о человеке как члене общества, о правах и ответственности, уважении и достоинстве человека, о нравственно-этических нормах поведения и правилах межличностных отношений, через работу с учебными текстами;

2) духовно-нравственного воспитания:

признание индивидуальности каждого человека;

проявление сопереживания, уважения и доброжелательности (в том числе с использованием языковых средств для выражения своего состояния и чувств);

неприятие любых форм поведения, направленных на причинение физического и морального вреда другим людям (в том числе связанного с использованием недопустимых средств языка);

3) эстетического воспитания:

уважительное отношение и интерес к художественной культуре, восприимчивость к разным видам искусства, традициям и творчеству своего и других народов;

стремление к самовыражению в искусстве слова; осознание важности родного языка как средства общения и самовыражения;

4) физического воспитания, формирования культуры здоровья и эмоционального благополучия:

соблюдение правил здорового и безопасного (для себя и других людей) образа жизни в окружающей среде (в том числе информационной) в процессе языкового образования;

бережное отношение к физическому и психическому здоровью, выбор приемлемых способов речевого самовыражения; соблюдение норм речевого этикета;

5) трудового воспитания:

осознание ценности труда в жизни человека и общества, ответственное потребление и бережное отношение к результатам труда, навыки участия в различных видах трудовой деятельности, интерес к различным профессиям (в том числе через примеры из учебных текстов);

б) экологического воспитания:

бережное отношение к природе, формируемое в процессе работы над текстами;
неприятие действий, приносящих вред природе;

7) ценности научного познания:

первоначальные представления о научной картине мира (в том числе первоначальное представление о системе государственного (башкирского) языка);

познавательные интересы, активность, инициативность, любознательность и самостоятельность в познании (в том числе познавательный интерес к изучению государственного (башкирского) языка).

32.10.2. В результате изучения государственного (башкирского) языка на уровне начального общего образования у обучающегося будут сформированы познавательные универсальные учебные действия, коммуникативные универсальные учебные действия, регулятивные универсальные учебные действия, умения совместной деятельности.

32.10.2.1. У обучающегося будут сформированы следующие базовые логические действия как часть познавательных универсальных учебных действий:

сравнивать различные языковые единицы, устанавливать основания для сравнения языковых единиц, устанавливать аналогии языковых единиц, сравнивать языковые единицы и явления государственного (башкирского) языка с языковыми явлениями русского языка;

объединять объекты (языковые единицы) по заданному признаку;

определять существенный признак для классификации языковых единиц, классифицировать предложенные языковые единицы;

находить закономерности и противоречия в языковом материале на основе предложенного учителем алгоритма наблюдения;

выявлять недостаток информации для решения учебной и практической задачи на основе предложенного алгоритма;

устанавливать причинно-следственные связи в ситуациях наблюдения за языковым материалом, делать выводы.

32.10.2.2. У обучающегося будут сформированы следующие базовые исследовательские действия как часть познавательных универсальных учебных действий:

определять разрыв между реальным и желательным состоянием языкового объекта (речевой ситуации) на основе предложенных учителем вопросов;

с помощью учителя формулировать цель, планировать изменения языкового объекта, речевой ситуации;

сравнивать несколько вариантов решения задачи, выбирать наиболее подходящий (на основе предложенных критериев);

выполнять по предложенному плану проектное задание;

формулировать выводы и подкреплять их доказательствами на основе результатов проведенного наблюдения за языковым материалом (классификации, сравнения, исследования);

прогнозировать возможное развитие процессов, событий и их последствия в аналогичных или сходных ситуациях.

32.10.2.3. У обучающегося будут сформированы умения работать с информацией как часть познавательных универсальных учебных действий:

выбирать источник получения информации: словарь, справочник;

согласно заданному алгоритму находить информацию в предложенном источнике (словаре, справочнике);

распознавать достоверную и недостоверную информацию самостоятельно или на основании предложенного учителем способа её проверки (с помощью словарей, справочников);

соблюдать с помощью взрослых (учителей, родителей, законных представителей) правила информационной безопасности при поиске информации в Интернете (информации о написании и произношении слова, о значении слова, о происхождении слова, о синонимах слова);

анализировать и создавать текстовую, видео-, графическую, звуковую информацию в соответствии с учебной задачей;

самостоятельно создавать схемы, таблицы для представления лингвистической информации, понимать лингвистическую информацию, зафиксированную в виде таблиц, схем.

32.10.2.4. У обучающегося будут сформированы умения общения как часть коммуникативных универсальных учебных действий:

воспринимать и формулировать суждения, выражать эмоции в соответствии с целями и условиями общения в знакомой среде;

проявлять уважительное отношение к собеседнику, соблюдать правила ведения диалога и дискуссии;

признавать возможность существования разных точек зрения;

корректно и аргументированно высказывать своё мнение;

строить речевое высказывание в соответствии с поставленной задачей;
создавать устные и письменные тексты (описание, рассуждение, повествование);
подготавливать небольшие публичные выступления;
подбирать иллюстративный материал (рисунки, фото, плакаты) к тексту выступления.

32.10.2.5. У обучающегося будут сформированы умения самоорганизации как части регулятивных универсальных учебных действий:

планировать действия по решению учебной задачи для получения результата;
выстраивать последовательность выбранных действий.

32.10.2.6. У обучающегося будут сформированы умения самоконтроля как части регулятивных универсальных учебных действий:

устанавливать причины успеха (неудач) учебной деятельности;
корректировать свои учебные действия для преодоления речевых и орфографических ошибок.

32.10.2.7. У обучающегося будут сформированы умения совместной деятельности:
формулировать краткосрочные и долгосрочные цели (индивидуальные с учётом участия в коллективных задачах) в стандартной (типовой) ситуации на основе предложенного формата планирования, распределения промежуточных шагов и сроков;

принимать цель совместной деятельности, коллективно выстраивать действия по её достижению (распределять роли, договариваться, обсуждать процесс и результат совместной работы);

проявлять готовность руководить, выполнять поручения, подчиняться;

ответственно выполнять свою часть работы;

оценивать свой вклад в общий результат;

выполнять совместные проектные задания с использованием предложенных образцов.

32.10.3. Предметные результаты изучения государственного (башкирского) языка. К концу обучения в 1 классе обучающийся научится:

различать звуки и буквы, характеризовать звуки башкирского языка: гласные, согласные: глухие (звонкие), парные (непарные), группировать звуки по заданному основанию;

строить звуковую схему слова, схемы предложений;

определять основные для обучения грамоте понятия: слово, звук, звуки гласные и согласные, знак звука, квадрат, кружок или буква;

называть буквы башкирского алфавита, сопоставлять специфические буквы и звуки башкирского языка с русским; дописывать пропущенные слова в предложениях, текстах или диалогах; разбираться в написании большой буквы в начале предложения и в именах собственных, точки в конце предложения, вопросительного или восклицательного знака по интонации; определять утвердительные, вопросительные и восклицательные предложения; списывать текст на башкирском языке, вставлять в него слова в соответствии с решаемой задачей; заполнять таблицу по образцу, простую анкету по образцу; давать ответы на вопросы учителя, одноклассника; воспринимать на слух и понимать объяснения учителя, содержание текстов, построенных на знакомом лексико-грамматическом материале; вести диалог (4–6 реплик) по предметным и сюжетным картинкам, по заданным ситуациям на изучаемые лексические темы; разбираться в правилах чтения и письма гласных букв э, ө, е в открытом и закрытом типе слога, дифтонгов [йы], [йе], [йо], [йө], [йү], [йә]; делить слова на слоги, определять количество слогов в слове; соблюдать правильное ударение в словах и фразах, интонацию в целом; правильно строить порядок слов в предложении; использовать правила речевого этикета (на начальном уровне); переводить реплики со знакомой лексикой с башкирского на русский язык; воспроизводить наизусть произведения детского фольклора, стихи и песни; составлять небольшие описания предмета, картинки по образцу; отвечать на вопросы к тексту, картине.

32.10.4. Предметные результаты изучения государственного (башкирского) языка. К концу обучения во 2 классе обучающийся научится:

использовать знание алфавита при выполнении упражнений; выписывать из текста слова, словосочетания, простые предложения; образовывать новые слова по заданным словообразовательным моделям (корень и окончания -сы, -се: балык и сы, языу и сы, курай и сы төзөү и се, бейеү и се, теген и се); восстанавливать слово, предложение, деформированный текст;

правильно определять главные члены предложения;
выбирать правильный знак препинания в конце предложения;
изменять имена существительные по числам и лицам;
различать разряды местоимений и правильно употреблять в речи;
определять значения и правильно употреблять имена прилагательные, глаголы в речи;
писать словарные диктанты;
списывать предложения с подстановкой нужных слов;
заполнять таблицы по образцу;
различать и понимать на слух звуки, звукосочетания, слова, предложения башкирского языка, интонацию и эмоциональную окраску фраз;
кратко рассказывать о себе, своей семье, друге, школе;
составлять рассказ по картинке, по плану;
пересказывать текст, по ключевым словам, по плану, выборочно;
составлять диалоги и небольшие монологи;
задавать вопросы и отвечать на них.

32.10.5. Предметные результаты изучения государственного (башкирского) языка. К концу обучения в 3 классе обучающийся научится:

строить словосочетания с существительными в родительном падеже;
различать синонимы, антонимы, омонимы;
находить необходимую информацию в различных словарях;
понимать прямое и переносное значение слов;
изменять местоимения по падежам;
определять различия имён прилагательных в русском и башкирском языках;
правильно употреблять в речи степени имён прилагательных;
изменять глаголы по временам (настоящее, прошедшее, будущее);
определять значения и правильно употреблять в речи количественные числительные;
различать главные и второстепенные члены предложения;
заполнять анкеты по прослушанному тексту;
понимать диалог из 3–6 предложений (реплик) и продолжать его;

дополнять предложения по прослушанному тексту;
вести диалог побудительного характера и строить монологические высказывания по пройденной теме;
выразительно читать небольшие тексты и понимать их содержание;
пересказывать текст по вопросам;
переводить предложенные предложения со знакомой лексикой с башкирского языка на русский;
работать с текстом: озаглавливать, составлять план к предложенным текстам;
писать короткое письмо другу (в рамках изученной тематики).

32.10.6. Предметные результаты изучения государственного (башкирского) языка. К концу обучения в 4 классе обучающийся научится:

различать падежные формы имён существительных, аффиксы принадлежности;
различать порядковые, собирательные числительные, использовать их в речи;
различать простые и составные числительные, использовать их в речи;
отличать наречия от имён прилагательных;
различать временные формы глаголов, определять место глаголов в предложениях;
использовать в речи и при письме отрицательную форму глаголов;
составлять предложения по заданной схеме;
писать небольшие диктанты;
поддерживать диалог, переспрашивать, использовать в речи выученные слова и формы слов;
отвечать на изученные вопросы;
бегло читать с соблюдением правил орфоэпии;
определять значение слова по тексту или уточнять с помощью словаря, Интернета и другие;
составлять небольшие тексты и монологи по заданной теме;
писать короткие рассказы с использованием плана и ключевых слов;
использовать нормы речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения;
составлять текст с использованием русско-башкирского словаря о своих домашних обязательствах;
составлять тексты по теме с использованием выученных слов, изученных частей речи.

Тематик планлаштырыу
1 –се класс (34 сәғәт)

Тел бүлеге, тема	Программа йөкмәткеһе	Укыусыларҙың төп эшмәкәрлек төрө
<p align="center">Телмәргә әзерләү курсы (5 сәғәт)</p>	<p align="center">«Башкортостан - минең тыуған ерем». Тел тураһында дөйөм төшөнсә</p>	<p>Укытыусы, дәреслек менән танышыу. Күп милләтле Башкортостан Республикаһы, дәүләт (башкорт) теле тураһында әңгәмә. Башкортостан Республикаһының һәм Рәсәй Федерацияһының дәүләт символдары менән танышыу. Башкортостан Республикаһы Рәсәй Федерацияһы картаһында. Башкортостан тураһында видеоролик карау.</p>
	<p align="center">«Иҫәнләшергә өйрәнәбез». Һөйләү һәм язма телмәр</p>	<p>Кыска сәләмләү репликаларын тыңлап аңларға өйрәнәү. Сәләмләү һүзәрәненә өйрәтәү, укытыусы артынан телмәр формаларын кабатлау. Башкорттарза, рустарза, татарзарза, сыуаштарза, удмурттарза, маризарза, мордваларза һ.б. сәләмләү йолалары тураһында мәғлүмәт. Башкорт теленең үзенсәлекле өндәрән әйтергә өйрәнәү [һ, ғ, з]. Рәсемдәрзе карау һәм әкиәт геройзарын билдәләү. Эш дәфтәрзәрәндә язылған хәрәф, бизәк элементтарын языу. Һөйләү һәм язма телмәр араһындағы айырмаларзы билдәләү.</p>

	«Әйзәгез, танышайык». «Исемен кем?» - һорауын үзләштерергә һәм яуап корорға өйрәнеү. һөйләм һәм һүз	Танышыу репликаларын аңларға өйрәнеү. Укытыусы артынан телмәр клишеларын кабатлау. Тексты һөйләмдәргә, һөйләмдәрзе һүззәргә, һүззәрзе ижектәргә таркатыу. «Исемен кем?» тигән һораузы өйрәнеү, яуап короу. Башкорттарза танышыу йолалары тураһында мәғлүмәт. һөйләмдәрзе һүззәр һанын билдәләү.
	«Әйзәгез, танышайык». һорауын үзләштерәү. Яуап бирергә өйрәнеү. Ижек, өн һәм хәрәф	Кыска ғына танышыу диалогтарын тыңлап аңларға өйрәнеү. «Һин кем?» һорауын үзләштерәү һәм яуап кайтарырға өйрәнеү. һүззәрзе ижектәргә бүләү, һүззәге ижектәр һанын билдәләү, айырым өндәрзе (һузынқылар һәм тартынқылар) айырыу. һүззә өндәр һанын, уларзың характерын, эзмә-эзлелеген билдәләү, схема-моделен төзәү.
	«Әйзәгез, танышайык». «Был кем?», «Был нимә?» Башкорт теленең үзенсәлекле өндәрә [ә, ө, ү]	«Һин кем?» тигән һорауын өйрәнеү, яуап төзәү, телмәрзе әүземләштерәү. Башкорт теленең үзенсәлекле һузынқы өндәрәнен өйрәнеү [ә, ө, ү]. Өндәрзе характер билдәләре (айырым һәм һүз составында, төрлө позицияларза) буйынса билдәләү, хәрәфтәр менән тамғалау. Дәрәслектең һүрәттәрә менән эшләү, сюжет нигезен асыклау, һүрәттең һәр персонажын табыу һәм билдәләү. Рәсемдәр буйынса кыска һөйләмдәр төзәү, уларзы төзөлгән схемалар менән сағыштырыу.
Мин танышам (5 сәғәт)	Алфавит. <i>Аа</i> хәрәфен өйрәнеү	Дәрәс темаһы буйынса диалог тыңлау. Дәрәслектең иллюстрациялары менән эш. «Хәйерле көн!»,

		«Осрашканға тиклем!» телмәр клишеларын үзләштерәү, уларзы телмәрзә әүземләштерәү. Башкорт теленең алфавиты менән танышыу. <i>А</i> хәрефен өйрәнәү, башкорт һәм рус телдәрәндә был өндәрзән әйтелешендә айырмаларзы билдәләү, һүззән өн схемаһын төзәү. Эш дәфтәрзәрәндә <i>Аа</i> хәрефен языу.
	«Һау булығыз!». <i>Оо</i> хәрефен өйрәнәү	Исәнләшеү һәм хушлашыу: «Сәләм!», «Һау булығыз!». Телмәр клишеһын кулланыу, телмәр этикетты кағизәләрен үзләштерәү. <i>Оо</i> хәрефен өйрәнәү, башкорт һәм рус телдәрәндә был өндәрзән әйтелешендә айырмаларзы билдәләү, һүззән өн схемаларын төзәү. Эш дәфтәрзә <i>Оо</i> хәрефен языу. Дәрәслек буйынса әкиәт иллюстрациялары менән эшләү.
	<i>Ыы</i> хәрефен өйрәнәү	Танышыу тураһындағы диалогтар тыңлау, һораузарға яуап бирәү. Парлап яңы диалог төзәү. Башкорт теленең яңы үзенсәлекле өндәрә менән танышыу: <i>ғ, с, ң</i> , әйтелештәрән нығытыу. <i>Ыы</i> хәрефен өйрәнәү, был өндә әйтеүзә башкорт һәм рус телдәрәндәге айырмаларзы билдәләү. һүззәрзән, һөйләмдәрзән схемаларын төзәү. Эш дәфтәрзәрәндә <i>Ыы</i> хәрефен языу, төрлө эштәрзә башкарыу.
	<i>Ээ</i> хәрефен өйрәнәү	Танышыу тураһында кыска репликаларзы тыңлау, яңы лексиканы үзләштерәү. «Һиңә нисә йәш?» һорауын өйрәнәү һәм «Миңә... йәш» тип яуап төзәү, телмәрзә әүземләштерәү. Башкорт теленең үзенсәлекле өндәрән кабатлау. 1 - 10 исәбен өйрәнәү. <i>Ээ</i> хәрефен өйрәнәү, башкорт һәм рус телдәрәндә был

		өндэрзек эйтелешендө айырмаларзы билдөлөү. Һүзек өн схеманын, һөйләмдәр схеманын төзөү. Өйрөнелгән хәрэфте языу, эш дэфтәрзәрэндөге эштәрзе башкарыу.
	<i>Вв</i> (у)хәрэфен өйрөнөү Телмәр үстөрөү	Сюжетлы картина буйынса һөйләмдәр төзөү, өйрөнелгән һүзәрзе, өндәрзе кабатлау, укытыусы тәкдим иткән һөйләмдәрзек схемаларын төзөү. <i>Вв</i> хәрэфен өйрөнөү, башкорт һәм рус телдәрэндө был өндәрзек эйтелештөге айырмаларзы билдөлөү, эш дэфтәрзәрэндө языу, бирелгән күнегеүзәрзе эшлөү.
Мин һәм минек ғайләм (5сәғәт)	<i>Әә</i> хәрэфен өйрөнөү	2-3 репликанан торған кыска диалогты тыңлау, йөкмәткөһе тураһында әңгәмәләшөү. Тема буйынса яңы һүзәр менән танышыу, телмәрзә үтелгән лексиканы әүземләштерөү. Өлгө буйынса үзе тураһында топик төзөргә өйрөнөү. [Ә] өнөн өйрөнөү, һүз башында, уртаһында һәм азағында өндәрзек урынын билдөлөү. Өйрөнелгән хәрэфте эш дэфтәрзәрэндө языу. Парзарза һүзәрзек схеманын төзөү, эштәрзе баһалау.
	<i>Өө</i> хәрэфен өйрөнөү	Ғайлә тураһында диалогты диалогты тыңлау, йөкмәткөһе тураһында әңгәмәләшөү. Ғайлә ағзаларының исемдәр менән танышыу, телмәрзә яңы һүзәрзе әүземләштерөү. Өйрөнелгән башкорт алфавиты хәрэфтәрэн кабатлау. <i>Өө</i> хәрэфен өйрөнөү, эш дэфтәрзәрэндө хәрэфте языу. Һүз схемаларын төзөү буйынса төркөмдәрзә эш.

	Үү хэрэфен өйрөнөү	Ғаилә тураһында кыска репликаларзы тыңлау, репликаларзың йөкмәткеһе буйынса һораузарға яуап биреү. Тема буйынса өйрәнелгән һүззәрзе кабатлау, телмәрзә лексиканы әүземләштереү. Үз ғаиләһе тураһында һөйләмдәр төзөү, өйрәнелгән хәрәфтәрзе кабатлау. Үү хэрэфен өйрөнөү, эш дәфтәрзәрәндә хәрәфтә языу. [Ү] өнө булған тизәйткестәрзе кабатлау. Дәрәслектең иллюстрациялары менән эшләү.
	Һһ хэрэфен өйрөнөү	Дәрәс темаһы буйынса аудиотексты тыңлау, йөкмәткеһе тураһында һораузарға яуап биреү. Яңы һүззәр менән танышыу, телмәрзә яңы лексиканы әүземләштереү. Үз ғаиләһе тураһында өлгөгә таянып һөйләмдәр төзөү. Һһ (әйтелештә х өнө менән сағыштырыу) хэрэфен өйрөнөү. Өйрәнелгән хәрәфтә эш дәфтәрзәрәндә языу. Һүззәр һәм һөйләм схемалары төзөү, эш дәфтәрзәрәндә эштәрзе башкарыу.
	Телмәр үстәрәү	Төркөмдә эш: сюжетлы картина буйынса һөйләмдәр, һүззәр һәм һөйләмдәрзең схемаһын төзөү, һүззәргә өн анализы яһау. Ғаилә тураһында диалог һәм 2-3 һөйләмдән торған кыска монолог короу. Ғаилә тураһында проект төзөү.
Мәктәптәге тормошом	Ғғ хэрэфен өйрөнөү	Ғаилә ағзалары тураһында аудиоязма тыңлау, тыңлаған текст буйынса һораузарға яуап биреү. Тема

(7 сәғәт)		буйынса яңы һүззәр менән танышыу. Бирелгән клише буйынса кыска диалогтар короу, һораузар һәм уға яуаптар. Ғғ хәрәфе менән танышыу, эш дәфтәрзәрәндә өйрәнелгән хәрәфте языу. Таныш хәрәфтәр менән ижектәр укыу, һүззәрзәң өн моделен төзөү.
	Кк хәрәфен өйрәнөү	Мәктәп тураһындағы тексты тыңлап аңлау, тыңланған текст буйынса һораузарға яуап бирөү. Тема буйынса яңы һүззәр менән танышыу, уларзы телмәрзә әүземләштерөү. Бирелгән өлгө буйынса кыска диалогтар короу, һораузарға яуап бирөү. Кк хәрәфе менән танышыу, эш дәфтәрзәрәндә өйрәнелгән хәрәфте языу. Ижектәр һәм һүззәр укыу, дәрәслектен һүрәттәрә менән эшлөү.
	Зз хәрәфен өйрәнөү	Класс тураһындағы тексты тыңлау, йөкмәткеһе буйынса һораузар. Укыу-укытыу кәрәк-ярактарын белдерөүсәе яңы һүззәр менән танышыу, уларзы телмәрзә әүземләштерөү. Бирелгән клише буйынса кыска диалог короу, тема буйынса һораузарға яуап бирөү. Зз хәрәфен эш дәфтәрәндә языу. Тренажер ярзамында ижектәр укыу.
	Сс хәрәфен өйрәнөү	Төстәрзә аңлаткан яңы һүззәр менән танышыу, уларзы телмәрзә әүземләштерөү. Бирелгән клише буйынса кыска диалог короу, сс хәрәфен өйрәнөү, эш дәфтәрзәрәндә языу. Дөрөс укыу күнекмәләрен үстөрөү. Үз эшендә һәм класташтарыңдың эшен баһалау.

	Ң хәрефен өйрәнү	Аудиотекст тыңлап, йөкмәткегә тураһында әңгәмәләшеү. Өйрәнелгән лексиканы файзаланып, тема буйынса диалог төзөү. Дәрәсләктәгә текстты укыу, [ң] өнө менән танышыу. Эш дәфтәрҙәрҙә ң хәрефен языу, тәкдим ителгән эштәрҙе башкарыу. Үз эшендә һәм класташтарыңдың эшен баһалау.
	Өйрәнелгән өн-хәрефтәрҙе кабатлау	Тема буйынса яңы һүзҙәр менән танышыу. Азык-түлек тураһында һөйләмдәр төзөгәндә яңы һүзҙәрҙе әүземләштерәү. Бирелгән клише буйынса кыска диалог, «Нимә яратаһың?» тигән һорауҙы үزلәштерәү һәм «Мин яратам...» тигән яуап төзөү. Өйрәнелгән хәрефтәр менән һүзҙәрҙе эш дәфтәрҙәрҙә языу. Төркөмдәрҙә эш: яраткан ризығың тураһында һораулама үткәрәү. Мәктәп тормошо тураһындағы тексттар тыңлау, һорауҙарға яуап бирәү. Үз эшендә һәм класташтарыңдың эшен баһалау.
	Телмәр үстәрәү	Дәрәсләктәгә сюжетлы һүрәттәр буйынса һөйләмдәр төзөү. Өйрәнелгән һүзҙәрҙе, өндәрҙе, хәрефтәрҙе кабатлау. Башҡорт телендә бирелгән һөйләмдәрҙең схемаһын төзөү. Диалогтарҙы тулыландырыу йәки дауам итеү. Укытыусы тәкдим иткән анкетаны тултырыу. Үз эшендә һәм класташтарыңдың эшен баһалау.
Мин уйнарга яратам. (4 сәғәт)	[ЙО] дифтонгы	Уйынсыҡтар тураһындағы текстты тыңлап аңлау. Тема буйынса яңы һүзҙәр менән танышыу, яңы лексиканы телмәрҙә әүземләштерәү. Бирелгән клише буйынса кыска диалогтар короу. [ЙО] дифтонгыһы менән өйрәнелгән һүзҙәрҙе эш дәфтәрҙәрҙә языу.

		Дәреслектә һүззәр һәм һөйләмдәр укыу. Үз эшендә һәм класташтарыңдың эшен баһалау.
	[ЙӨ] дифтонгы	Уйынсыктар тураһында йырзар тыңлау. Йөкмәткеһе буйынса һораузар һәм яуаптар биреү. Дәреслектәге текстарзы укыу. [ЙӨ] дифтонгы менән эш дөфтәрзәрәндә тәкдим ителгән эштәрзә башкарыу. Текска төшөп калған һүззәрзә өстәү. Үз эшендә һәм класташтарыңдың эшен баһалау.
	[ЙҮ] дифтонгы	Уйындар хаҡында диалогты тыңлап аңлау, уйнарға сакырырға өйрәнөү. Тема буйынса яңы һүззәр менән танышыу, телмәрзә әүземләштерөү. Диалогтарзы тулыландырыу. Дәреслектәге тексты укыу. ЙҮ дифтонгы менән һүззәрзә языу. Башкорт теленән рус теленә таныш лексикалы тексты тәржемә итеү.
	Телмәр үстөрөү	«Хәрәкәтле уйындар» сюжетлы һүрәттәр буйынса кыска диалогтар төзөү. Өйрәнелгән һүззәрзә, өндәрзә, хәрөфтәрзә кабатлау. Башкорт телендә һөйләмдәрзәң схемаһын төзөү. Үтелгән темалар буйынса һөйләшеүзә катнашыу.
Йәнле тәбиғәттә өйрәнәм (4 сәғәт)	[ЙӨ] дифтонгы	Тәбиғәт тураһында текстар тыңлау, йөкмәткеһе буйынса һораузарға яуап биреү - фекер алышыу. Тема буйынса яңы һүззәр менән танышыу, йыл мизгелдәрә тураһында һөйләмдәр төзөгәндә уларзы телмәрзә әүземләштерөү. Яңы һүззәрзә файзаланып, кыска диалог короу. Эш дөфтәрзәрәнә [ЙӨ] дифтонгы менән һүззәр, һөйләмдәр языу. «Йәшенмәк» уйынын өйрәнөү.
	[ЙЫ] дифтонгы	«Минен яраткан йәшелсәм» темаһы буйынса лексик

		<p>берәмектәрзе үзләштерәү, ятланған һүзәрзе телмәрзе кулланыу. «Нимә яратаһың?» тигән һорауға яуап бирергә өйрәнәү. һүзәрзен [ЙЫ] дифтонгыһы менән дөрөс язылышы. Парлап эшләү: яраткан йәшелсә тураһында диалогты тулыландырыу. Дәрәслек буйынса тексты һайлап укыу.</p>
	[ЙЕ] дифтонгы	<p>Йәшелсә һәм емештәр тураһындағы тексты тыңлап аңлау, тыңланған текст буйынса һораузарға яуап бирәү. Лексик берәмектәрзе өйрәнелгән темаға ярашлы үзләштерәү, ятлаған һүзәрзе телмәрзе кулланыу, эш дәфтәрзәрәндә һүзәр, һөйләмдәр языу. Парзарза эшләү: яраткан емеш-еләк тураһында шаблон буйынса һорау-яуап бирәү. Текстарзы укығанда баһым һәм паузаларзы иһтә тотоу мотлак..</p>
	Һөйләмдә һүзәр тәртибе	<p>Яраткан емештәр тураһындағы тексты тыңлап аңлау, текст буйынса һораузарға яуап бирәү. Тема буйынса яңы һүзәр менән танышыу, тикшерелгән лексиканы файзаланып, үзенә дүрт аяклы дуһтары тураһында һөйләмдәр төзөү. Яңы һүзәрзе файзаланып, кыска диалог короу. Эш дәфтәрзәрәндә күрһәтелгән схема буйынса һөйләмдәр языу. Һөйләмдә һүзәр тәртибен өйрәнәү. План буйынса дуһ хакында һөйләргә өйрәнәү. «Минәң яраткан бесәйем» (эт, тутыйғош...) темаһына проект төзөү.</p>
<p>Белемде контролләү һәм өйрәнелгәндәрзе кабатлау. Телмәр үһтерәү. 2 сәғ.</p>		<p>Өйрәнелгән материалды кабатлау. Контроль эш эшләү. Хаталар өһтөндә эш.</p>

Резерв сәғәттәр -2 сәғәт		
2-се класс (34 сәғәт)		
Тел бүлеге, тема	Программа йөкмәткеһе	Укыусылардың төп эшмәкәрлек төрө
Таныш булайык! (5 сәғәт)	<p>Үтелгәнде кабатлау. Алфавит. Башкорт теленең үзенсәлекле өндәре: [ә], [ө], [ү], [к], [Ғ], [с], [з], [һ], [ң]. Һөйләмдәрҙе һүззәргә бүлөү, һөйләмдәгә һүззәр һанын билдәләү. Яңғызлык исемдәрҙең язылышы.</p>	<p>«Әйзә, танышайык! Минең исемем...» Этикет кағизәләрен үзләштерәү. Дәрәсләктәгә текстарҙы укыу, һорауҙарға яуап бирәү. Эш дәфтәрҙәрҙә эштәрҙе башкарыу. Башкорт теленең үзенсәлекле өндәрен һәм алфавитын кабатлау. Һөйләмдәрҙе һүззәргә бүлөү, һөйләмдә һүззәр һанын билдәләү. Һөйләм башында һәм яңғызлык исемдәрҙә зур хәрәфтәң язылыуын кабатлау.</p>
	Зат алмаштары	<p>Танышыу тураһындағы текстты тыңлап аңлау, тыңланған тексттың йөкмәткеһе буйынса һорауҙарға яуаптар. «Һин кем?» («Һез кем?») һорауҙарын үзләштерәү, 2-3 репликанан торған яуаптар төзөү. Һорау һәм раҫлау һөйләмдәренең интонацияһын кабатлау. Дәрәсләктәгә текстты укыу, эш дәфтәрҙәгә эштәрҙе башкарыу. Модель буйынса яңы һүззәр төзөү: тамыр+ялғау: -сы, -се .</p>
		<p>“Танышыу” теманы буйынса диалогты тыңлау, тыңлаған тексттың йөкмәткеһе буйынса һорауҙарға яуаптар. «Һинең исемең нисек?» тигән һорауҙы кабатлау («Исемең кем?»), «Һезҙең исемегең нисек?»</p>

		(«Исемегез кем?»), яуап кайтарыу һәм репликаларза әүземләштереү. Дәрәслектең тексы өстөндә эшләү, эш дөфтәрәндәге эштәрзе башкарыу. Һөйләм башында һәм яңғызлык исемдәрзе баш хәрәфтә дөрөс языу кағизәләрен кабатлау. Текста алмаштарзы табыу.
		Танышыу тураһында тексты тыңлап аңлау. «Уның (уларзың) исеме нисек?» һорауын үзләштереү, яуап бирергә өйрәнәү. Өлгө буйынса үтелгән лексиканы кулланып кыска диалог төзөү. Һиземләп аңлау күнекмәһен үстәрәү. Дәрәслектәге текстар өстөндә эшләү, “Дусың менән таныштыр” уйынын өйрәнәү.
	Һорау алмаштары	Балаларзың танышыу тураһында диалогын тыңлап карау, текстың йөкмәткеһә өстөндә эшләү. «Һин кайза йәшәйһең?» һорауын үзләштереү, яуап төзөү, репликаларза әүземләштереү. Дәрәслектәге тексты укыу, һораузарға яуап бирәү. Укытыусы тәкдим иткән диалогты үзгәртеү. Укытыусы менән әзерләнгән эштәрзе төрлө платформаларза башкарыу. Эштәрзе баһалау.
Мин туғандарымды яратам (5 сәғәт)	Эйәлек алмаштары «Минәң, һинәң, уның»	Яңы һүзәр менән танышыу, телмәрзе әйәлек алмаштарын дөрөс кулланыу, һүзәрзе, һөйләмдәрзе, бәләкәй (2 - 3 һөйләмдән торған) текстарзы күсереп языу. Телмәрзе өйрәнелгән һүзәрзе кулланып, өлгө буйынса ғаилә ағзалары тураһында текст төзөү.

	Эйәлек алмаштары «Беззең, һеззең, уларзың»	Ғаилә тураһындағы тексты тыңлап аңлау, тыңланған текст буйынса тест тултырыу, эйәлек алмаштарын телмәрзә кулланыу. Тексты алгоритм буйынса күсереп языу. Туғандар тураһында кыска диалог ойоштороу. Йүгерек укыу күнекмәһен үстөрөү.
	Һүзьяһалыш моделе: төзөү + се, бейеү + се, теген + се	Яраткан ғаилә ағзалары хақында диалог тыңлау, ишетелгәндең мәғәнәһе буйынса һораузарға яуап биреү. Дәреслектәге тексты укыу, текстан һуңғы эштәрзе башкарыу. Һүзьяһалыш моделе буйынса һүззәрзең яһалышын кабатлау һәм уларзы диалог-һорауза кулланырға өйрәтеү. Өйрәнелгән һүззәр һәм һөйләмдәрзе эш дәфтәрзәрәнә языу
	Һүзьяһалыш моделе: балык + сы, языу + сы, курай + сы	Туғандар тураһындағы тексты тыңлау, тыңлаған текст буйынса һораузарға яуап биреү. Һүзьяһалыш моделдәрән кабатлау. Өйрәнелгән тема буйынса яңы лексик берәмектәрзе үзләштерөү, телмәрзә әүземләштерөү. Эш дәфтәрзәрәндеге эштәрзе башкарыу. Дәреслектәге тексты укыу, һораузарға яуап биреү. Дәрестәге эште баһалау.
	Телмәр үстөрөү	Кыска текстарза, диалогтарза өйрәнелгән һүззәрзе кабатлау, схемаға ярашлы. һөйләмдәр төзөү. Төркөмдәрзә проект өстөндә эш. Укытыусы менән әзерләнгән эштәрзе төрлө платформаларза башкарыу.
Мәктәптәге тормошом һәм мауығыузарым (6 сәғәт)	Исем. Исемдәрзең һан менән үзгәрөүе: укыусы + лар, китап + тар	Мәктәп тормошо тураһындағы текстарзы тыңлау, тыңланған текстарзың йөкмәткәһе буйынса эш. «Минәң мәктәбем ниндәй?», «Ниндәй яраткан шөгөлөң бар?» һораузарын үзләштерөү, яуаптар төзөү, телмәрзе әүземләштерөү. Тема буйынса яңы

		<p>Һүзәр менән танышыу, бирелгән өлгө буйынса кыска диалог-һораузар төзөү. Өйрәнелгән һүзәр, һөйләмдәрзе эш дәфтәрзәрәндә языу. Исемдәрзең күплек формаһы менән танышыу: парта лар, тәзрәләр, дәрәс тәр</p>
	<p>Исемдәрзең күплек формаһы: кәләм + дәр, дәфтәр + зәр</p>	<p>Өйрәнелгән тема буйынса һораузарға яуаптар биреү, тәкдим ителгән диалогты кысқартыу. Парзарза яраткан шөгөл тураһында һөйләшеү. Исемдәрзең һан менән үзгәрәүен нығытыу. Тексты орфоэпия кағизәләрен үтәп укыу.</p>
	<p>Исемдәрзең зат менән үзгәрәүе</p>	<p>Мәктәп тормошо һақында шиғырзарзы тыңлау, текст буйынса һораузарға яуап биреү. Яңы һүзәр менән танышыу, өйрәнелгән һүзәрзе һораузарза дәрәс кулланыу. Таныш лексиканы файзаланып яуап биреү, бәләкәй текстарзы күсереп языу. Исемдәрзе зат менән үзгәртеү. Үзенең класы тураһында кыска репликалар языу.</p>
		<p>Башкорт халык әкиәтен тыңлап аңлау, төп геройзарзы хәтерзә калдырыу. Укытыусы тәкдим иткән ситуацияға ярашлы һораузар һәм яуаптар төзөү. Тема буйынса яңы һүзәр менән танышыу. Яраткан предмет тураһында кыска диалог ойоштороу. Исемдәрзе зат менән үзгәртеү һәм һүзбәйләнәштәр төзөү.</p>
		<p>Мәктәптәге тәнәфес тураһындағы тексты тыңлап аңлау, тыңланған текст буйынса һораузар һәм яуаптар биреү. Исемдәрзең зат менән үзгәрәүен кабатлау. Өлгө буйынса үзе, мауығыузары тураһында бәләкәй</p>

		генә текстар языу. Дәреслектәге тексты укыу, дөрөс укыу оҫталығын үстәрәү.
	Белемде контролләү	Укытыусы тәкдим иткән тема буйынса проект эше эшләү. Төрлө сығанактарзан мәғлүмәт эзләргә, анализларға, дөйөмләштерергә өйрәтәү. Проекттарзы яклау, һораузарға яуап бирәү, баһалау.
Дустарым менән уйнарга сығам (7 сәғәт)	Һөйләмдең баш киҫәктәрә	Дустар менән уйындар тураһындағы тексты тыңлап аңлау. Өйрәнелгән темаға ярашлы лексик берәмектәрзе үзләштерәү. Телмәрзә ятланған һүззәрзе әүземләштерәү. «Был нимә?», « Нимә ул?», «Был кем?», «Быныһы кем?» һораузарын үзләштерәү, яуаптар төзөү, репликаларза әүземләштерәү. Эш дәфтәрзәрәндәге эштәрзе башкарыу. Төрлө платформаларза тәкдим ителгән күнегеүзәрзе һөйләмдәрзең баш киҫәктәрәнен табыу.
	Һөйләмдең баш киҫәктәрә	“Куян һәм терпе” башкорт әкиәтен тыңлау, әңгәмәләшеү, тыңланған текстың йөкмәткеһе буйынса эш. Тәкдим ителгән өлгө буйынса яраткан уйындар һақында һөйләшеү, телмәрзә өйрәнелгән һүззәрзе кулланыу. «Миңә нимә кәрәк?» һорауына яуап бирәү, парзарза диалог төзөү. Кәрәкле һүззәр куйып, һөйләмдәрзе күсереп языу. Һөйләмдең баш киҫәктәрәнен билдәләү.
	Һөйләмдә һүззәр тәртибе	“Төлкө менән этәс” рус халык әкиәтен тыңлау, тыңланған текстың йөкмәткеһе буйынса эш. Башкорт телендә юклык формалары менән танышыу, репликаларза әүземләштерәү. Төркөмдәрзе эш:

		деформацияланған һөйләмдәрҙе тергезеү, һөйләмдә һүзҙәр тәртибен кабатлау. Тасуири укыу күнекмәләрен үстөрөү.
	Кылым тураһында төшөнсә. «Нимә эшләргә?», «Нимә эшлэй, «Нимә эшлэйбез?» һорауҙары	“Ак тирәк, күк тирәк” уйыны тураһындағы тексты тыңлау, йөкмәткеһен асыҡлау. «Нимә эшләргә?», «Нимә эшлэй?», «Нимә эшлэйбез?», «Ни эшлэйбез?» һорауҙарын үзләштерөү. Бирелгән форма буйынса һөйләмдәр төзөү. Өйрәнелгән темаға ярашлы лексик берәмектәрҙе үзләштерөү. Тексты һөйләргә өйрөнөү. Дәрестәге эшкә үзбаһа һәм иптәштәренең эшенә баһа бирөү.
	Кылым. «Кайза нимә эшлэйем?», «Кайза нимә эшлэйбез?» һорауҙары	«Кайза нимә эшлэйем?», «Кайза нимә эшлэйбез?» һорауҙарын үзләштерөү, үтелгән һүзҙәрҙе файзаланып яуап бирергә өйрөнөү. Яңы һүзҙәр менән танышыу, бергә уйнаған уйындар тураһында кыска диалог короу. Эш дәфтәрҙәрендә темаға кағылышлы һүзҙәр, һөйләмдәр языу. Тексты дөрөс интонация менән укыу күнекмәһен үстөрөү. Тактанан күсереп языу алгоритмы менән танышыу.
Тирә-як донъяны өйрәнәм (7 сәғәт)	Сифат. «Ниндэй?» һорауы	Балалар уйындары тураһында текстар тыңлау, тыңлаған текстың йөкмәткеһе буйынса һорауҙарға яуап бирөү. Тәкдим ителгән схемалар буйынса диалог алып барыу. Предмет билдәләрен аңлаткан һүзҙәрҙе өйрөнөү, дөрөс интонация менән һөйләмдәр укыу. Эш

		дәфтәрзәрәндәгә эштәрзә башкарыу.
	Сифат. «Ниндәй?» һорауы	Бөжәктәр тураһындағы текстты тыңлау, тыңлаған тексттың йөкмәткеһе буйынса һораузарға яуап биреү. Предмет билдәләрен аңлаткан һораузарҙы өйрәнеү, яуаптар төзөү. Репликаларҙа әүземләштереү. Парлап эшләү, диалогтар төзөү, текстар укыу һәм уларға заданиелар үтәү. Предметтың тасуирламаһын өйрәнеү, предметты өлгө буйынса һүрәтләү.
	“Кайза? + кылым”, “Кайзан? + кылым” һүзбәйләнештәрен өйрәнеү.	“Кайза?”, “Кайзан?” һорауҙарын үзләштереү, яуап бирергә өйрәнеү. Репликаларҙа өйрәнелгән һүззәрзә куллана белеү, тәкдим ителгән текстарҙы дөрөс укыу күнекмәһен үстөрөү. Һораузарға таянып, текстты һөйләү.
	“Кайза? + кылым”, “Кайзан? + кылым” һүзбәйләнештәрен кабатлау	Коштар тураһында текст тыңлау, тыңлаған тексттың йөкмәткеһен күзаллау. Кайза? Кайзан? һорауҙарын кабатлау, өйрәнелгән лексиканы кулланып, яуап биреү. Өйрәнелгән материалды диалогтарҙа нығытыу. Текстты дөрөс интонация менән укыу күнекмәһен үстөрөү. План ярҙамында текстты һөйләү.
	“Кайза? + кылым” һүзбәйләнештәрен кабатлау	Дәрестең темаһына ярашлы текст тыңлау, йөкмәткеһе тураһында әңгәмәләшеү, яңы лексика менән танышыу, телмәрзә әүземләштереү. Кайза? кайзан? һорауҙарын кулланып, репликалар төзөү. Деформацияланған текстты тергезеү, тәкдим ителгән ситуацияларға диалогтар короу.

	“Касан? + кылым” һүзбәйләнештәрен өйрөнөү	Үзгәрәп тороусы парзарза диалогтар короу, диалогтарза «кайзан»? «кайза?», «касан?» һораузарын файзаланыу. Деформацияланған тексты тергезеү. Һүзлек диктанты языу, һүзлек ярзамында үз аллы тикшереү һәм баһалау.
	Телмәр үстереү	Сюжетлы һүрәттәр буйынса һөйләмдәр төзөү, һөйләмдәрзә үтелгән һораузарзы һәм лексиканы файзаланыу. Кыска репликалар менән алмашыу.
Үтелгәнде кабатлау. Белемде контролләү. (2 сәғәт)		Үтелгән темалар һәм тәкдим ителгән ситуациялар буйынса диалогтар һәм монологтар короу. Текстарзы тергезеү, һөйләмдәрзә күсереп языу. Тәкдим ителгән тема буйынса төркөмдә проект төзөү. Проектты яклау, баһалау. Контроль эш эшләү, һүзлек диктанты языу.
Резерв сәғәттәр -2 сәғәт		
3 класс – 34 сәғәт.		
Тел бүлеге, тема	Программа йөкмәткеһе	Укыусыларзың төп эшмәкәрлек төрө
Танышыуға шатмын! (4 сәғәт)	Һөйләмдең баш һәм эйәрсән киҫәктәре	Танышыу тураһындағы тексты тыңлап аңлау, текстың йөкмәткеһе буйынса әңгәмәләшеү. Тема буйынса яңы һүзәрзә иҫтә калдырыу, телмәрзә әүземләштереү. Таныш һәм өйрәнелгән яңы һүзәрзә файзаланып,

		«Танышыу» темаһына диалог короу. Дәреслектәге тексты укыу, кәрәкле мәғлүмәт таба белеү һәләтен камиллаштырыу. Һөйләмдең баш киҫәктәре тураһында материалды кабатлау.
	Һөйләмдең эйәрсән киҫәктәре	“Камыр батыр” башкорт әкиәтенен йөкмәткеһе буйынса әңгәмә (кыҫкартылған вариантта), тыңланған текстың йөкмәткеһе буйынса эш. «Һин кайзан?» һорауы һәм уға яуап төзөү. Парзар араһында диалог-һорау алыу, телмәрзә эзер клишелар кулланыу. Тексты алгоритм буйынса тактанан күсереп языу..
		Диалогты тыңлау һәм йөкмәткеһе буйынса анкета тултырыу. «Һин кайзан?» һорауын биреү һәм яуап эзерләү. Телмәрзә эзер өлгөләрҙе кулланыу һәм уларҙы яуаптар менән тулыландырыу. Парзарҙа танышыу диалогын короу һәм һөйләшеү, дөрөҫ интонация менән текстарҙы укыу. Дәрестәге эшмәкәрлекте баһалау.
		”Тирмәкәй” әкиәтен тыңлау, йөкмәткеһе буйынса һөйләшеү. Һөйләмдәрҙе яңы һүзәр менән тулыландырыу. Диалогтарҙа кайзан?, кайза?, қасан? һорауҙарын кулланыу. Деформацияланған тексты тергезеү, төркөмдәрҙә эшләү. Дәреслектәге тексты укыу, йөкмәткеһен үзләштереү. Текстан һуң бирелгән эштәрҙе башкарыу. Һөйләмдең эйәрсән киҫәктәрен өйрәнеүҙе дауам итеү.
Белем алам (4 сәғәт)	Тура һәм күсмә мәғәнәле һүзәр	Мәктәп тураһындағы тексты тыңлап аңлау, тема буйынса өйрәнелгән лексиканы кабатлау. Яңы һүзәр

		менэн танышыу, бирелгән һүзәрзән һөйләмдәр төзөү. Һүзәрзең тура һәм күсмә мәғәнәләрен айырыу. Дәрәсләктәге монологты укыу һәм ситуация буйынса монологты үзгәртеү. Эш дәфтәрзәрәндә күнегеүзәр эшләү. Укытыусы тәкдим иткән һүзләктәрзән мәғлүмәт эзләү.
	Синонимдар	Мәктәп тормошо тураһындағы текстты тыңлап аңлау, тыңланған текст буйынса тест һораузарына яуап биреү. Телмәрзә «нимәһез?» һорау формаһын кулланыу. Синонимдар менән танышыу, уларзый телмәрзә кулланыу. Дәрәс укыу оҫталығын үстәрәү, З.Ураксиндың синонимдар һүзлөгә менән эшләү.
	Антонимдар	“Урман мәктәбе” әкиәте буйынса һөйләшеү.Синонимдарзый һәм антонимдарзый айырыу, уларзый телмәрзә кулланыу. Тәкдим ителгән текстарзый орфоэпик нормаларға таянып укыу. Һораузар буйынса текст төзөү. З.Ураксиндың антонимдар һүзлегәнән мәғлүмәт эзләү. «Туған тел донъяһы» порталында интерактив уйында катнашыу («Антоним һайла»)
	Омонимдар	Мәктәп тормошонан төрлө дикторзар башкарыуында текстар тыңлау, төп йөкмәткәне билдәләү. Диалог короу. Омонимдарзый айырыу, уларзый текста кулланыу. Һөйләмдәрзәгебуш урындарзый тултырыу, тәкдим ителгән текстарзый дәрәс укыу. Һораузар буйынса текст төзөү.
Мине ураткан донъя	Тамырзаш һүзәр	Сәскәләр тураһындағы текстты тыңлау, текст буйынса һораузарға яуап биреү. Тема буйынса яңы лексиканы

(4 сэгэт)		<p>өйрөнөү. Тамырзаш хүззэр менэн танышыу. Тамыр хэм ялгаузы айырыу, тамырзаш хүззэрзе найлап алыу. Деформацияланган тексттертергезеу. Бирелген ситуация буйынса парзарза диалог короу.</p>
	Тамырзаш хүззэр	<p>«Карга буткаһы» байрамы тураһындағы тексттертер тыңлап аңлау, йөкмөткөһө буйынса эш. хүззең тамырын хэм ялгауын өйрөнөү, схемала моделләштереу. Өйрөнөлгөн хүззэр менэн хүзбәйләнештәр төзөу. Дәреслектәге тексттертер укыу, төп фекерзе билдәләу, тексттертер исеме менэн эшләу. Тирә-як донъя тураһындағы терәк хүззэр ярзамында текст төзөу, һығымталар яһау</p>
	Исем. Исемдең килештәр менэн үзгәреше	<p>Ағастар тураһындағы тексттертер тыңлап аңлау, телмәрзә яңы хүззэр кулланыу, ағастар тураһында һөйләмдәр төзөу. Тәкдим ителгән ситуация буйынса диалог төзөу. Кәрәкле хүззәрзе тексттертер язып алыу. Исемдәрзең килештәре менэн танышыу, һөйләмдәр төзөу.</p>
	Исем. Исемдең килештәр менэн үзгәреше	<p>Урмандар тураһындағы тексттертер тыңлау, йөкмөткөһө тураһында һөйләшеу. Тәкдим ителгән һораузар хэм яуаптар менэн диалог төзөу. Исемдәрзең эйәлек килеше менэн танышыу. Дәреслектәге тексттертер укыу, тексттертер һораузар төзөу. Эш дәфтәрзәрендә күнегеүзәр эшләу.</p>
Яраткан йыл мизгелем (4 сәғ)	Исем. Исемдең килештәр менэн үзгәреше	<p>Килеш буйынса исемдәрзең үзгәрәуе тураһында өйрөнөлгөн материалды кабатлау. Телмәрзә грамматик материалды әүземләштереу. Дәрәс интонация менэн дәреслектәге тексттертер укыу.</p>

		<p>Һораузарға яуаптар, яраткан мизгел тураһында һөйләү. Яраткан йыл мизгелдәре һәм мизгел күренештәре тураһында анкета тултырыу.</p>
	<p>Исем. Исемдең килештәр менән үзгәреше</p>	<p>Йыл мизгелдәре тураһындағы тексты тыңлап аңлау, терәк һүззәр буйынса тыңланған текстың йөкмәткәһен күзаллау. Йыл мизгелдәре тураһында топиктар укыу, укылған текстан диалог төзөү, мизгел күренештәре тураһында әңгәмәләшеү. Деформацияланған тексты тергеҙеү. Йыл мизгелдәре тураһында таблицаны тултырыу. Парзарза яраткан йыл мизгеле хаҡында һөйләшеү. Башкарылған эштәрҙе баһалау, интерактив тактала күнегеүзәр эшләү. Йылдың төрлө осорзары тураһында шиғырзарзы тасуири укыу.</p>
	<p>Белемде контролләү, телмәр үстәреү</p>	<p>Контроль эш эшләү. Һүзлек диктанттары языу, парзарза бирелгән ситуация буйынса диалогтар төзөү, тыңлап аңлау күнекмәһен тикшәреүгә йүнәлтелгән эштәр ойоштору..</p>
<p>Минең гардеробым (7 сәғәт)</p>	<p>Сифат һүз төркөмө</p>	<p>Кейем-һалым тураһында тексты тыңлап аңлау, тыңланған текст буйынса анкета тултырыу. Предмет билдәләрен, гардероб предметтарын аңлаткан һүззәрҙе өйрәнәү. Телмәрзә яңы һүззәрҙе кулланыу. Рус һәм башкорт телдәрәндә сифаттарзың айырмаһын билдәләү. Яраткан кейем тураһында диалог короу, әңгәмәсенән һорау алыу һәм уның һораузарына яуап бирәү. Дәрәс интонация менән тексты укыу күнекмәләрен камиллаштырыу.</p>

	Сифат дәрәжәләре	Сәскәләр тураһында әкиәттә тыңлау һәм төп геройзарзы билдәләү. Сифаттың сағыштырыу дәрәжәһе менән танышыу. Һөйләшеү короу, әңгәмәсенән һорау алыу һәм уның һораузарына яуап биреү. Гардероб предметтарын һәм предметтарзың төрлө билдәләрен аңлаткан яңы һүзәрзе өйрәнеү. Текстарзы орфоэпик укыу оҫталығын үзтереү. Тәкдим ителгән шаблон һәм терәк һүзәр буйынса үзендең кейеменде һүрәтләү.
	Сифаттың артыклык дәрәжәһе	Сәскәләр тураһындағы тексты тыңлап карау һәм артык һөйләмдәрзе табыу. Гардероб предметтарын аңлаткан яңы һүзәр менән танышыу. Сифаттың артыклык дәрәжәһен өйрәнеү. Кейеменде һүрәтләү, монологта ятланған лексиканы кулланыу. Ярзамсы һүзәрзе файзаланып таблица тултырыу.
	Алмаш. Алмашты килеш менән үзгәртеү	Гардероб предметтары тураһындағы тексты тыңлау. Текст буйынса һораузарға яуаптар биреү. Һораузарзы дөрөс кулланыу күнекмәһен камиллаштырыу. Һораузарға яуап биреү, яуаптарзың дөрөс формаларын һайлау. Килештәр буйынса алмаштарзы үзгәртеү, кейем-һалым предметтары тураһында кыскаса текст төзөү. «Кейем-һалым һүрәтләнеше буйынса дуһыңды таны» уйынын өйрәнеү
	Алмаш. Алмашты килеш менән үзгәртеү	Баш кейемдәре тураһындағы тексты тыңлау. Текст буйынса һораузарға яуап биреү. Телмәрзә гардероб предметтарын аңлаткан ятланған һүзәрзе кулланыу. «Сөнки» теркәүесен диалогтарза кулланыу.

		<p>Һөйләмдәрҙә төшөп калған һүзҙәрҙе һайлап языу. Һөйләмдәрҙе башкорт теленән рус теленә тәржемә итеү.</p>
	<p>Һан һүз төркөмө. Төп һандар</p>	<p>Тексты тыңлау, телмәрҙәге һандарҙы билдәле бер ысул менән билдәләп барыу. «Күпме?» һорауын өйрәнеү, яуаптар төзөү. 1-зән алып 100-гә тиклем иҫәпте өйрәнеү. Өйрәнелгән лексиканы кабатлау һәм һорауҙарға яуап биреү. Магазиндан кейем-һалым һатып алыу тураһында схема ярҙамында диалог төзөү. Яраткан кейем тураһында кыска топиктар һөйләү. Дәрәжәләгә текстты укыу һәм тексттан һуң бирелгән эштәрҙе башкарыу.</p>
<p>Мин сәйәхәтсе. (7 сәғәт)</p>	<p>Кылым. Кылым замандары</p>	<p>Сәйәхәт тураһындағы текстты тыңлау, тыңланған тексттың йөкмәткеһе буйынса эш. Тема буйынса яңы һүзҙәр өйрәнеү, телмәрҙә яңы лексиканы әүземләштереү. Кылымдың замандары менән танышыу. Тәкдим ителгән схема буйынса диалог алып барыу. Текстты укыу, һорауҙарға яуап биреү, тексттан кылымдарҙы эзләү. Тексттың мәғәнәһе һәм ярҙамсы һүзҙәр буйынса кылымдың заманын билдәләү. Интерактив тактала кылымдар бирелгән күнегеүҙе башкарыу.</p>
	<p>Кылымдың хәзерге заманы</p>	<p>Башкортостан Республикаһы буйлап сәйәхәт тураһындағы текстты тыңлау, һүзлек запасын «Сәйәхәт» темаһы буйынса яңы һүзҙәр менән тулыландырыу. Һөйләшеүҙәрҙә яңы һүзҙәрҙе әүземләштереү. Кылым замандары менән танышыуҙы дауам итеү. Хәзерге заман кылымдарын файҙаланып,</p>

		эш дәфтәрзәрендә күнегеүзәр башкарыу.
	Кылымдың үткән заманы	Башкортостан таузарына сәйәхәт тураһындағы текстты тыңлап аңлау, тема буйынса яңы һүззәр менән танышыу, телмәрзә төрлө һораузарзы дөрөс кулланыу. Өйрәнелгән һүззәрзә кулланып яуаптар төзөү. Үткән һәм хәзәрҗе замандағы кылымдарзы файзаланып, сәйәхәт тураһында кыска репликалар төзөү. «ЯКласс» платформаһында тәкдим ителгән репликаларзан диалог короу. Өйрәнелгән кылым формаларын нығытыуға интерактив такта ярзамында эште башкарыу. Текстты укыу, текстан һуң эштәрзә башкарыу.
	Кылымдың киләсәк заманы	Сәйәхәттәр тураһындағы текстты тыңлау һәм кылымдарзың заманын билдәләү. Киләсәк заман кылымдары менән танышыу, текста киләсәк заман кылымдарын билдәләү. Һүзбәйләнештәрзә өйрәнелгән кылым замандарын файзаланыу. Парзарза, өйрәнелгән кылым формаларын һәм үтелгән лексиканы файзаланып, йәйҗе ялға пландар тураһында диалог алып барыу. LearningApps платформаһында күнегеүзәр эшләү.
	Кылымдың заман менән үзгәрәүе	Сәйәхәт тураһында кыска диалогтарзы тыңлау, тыңланған тексттың төп мәғәнәһен билдәләү. Терәк һүззәр буйынса сәйәхәт тураһында диалог, топиктар төзөү. Яттан һөйләү өсөн бер топикты һайлау. «ЯКласс» платформаһында кылымдың төрлө заман формаларын кулланып күнегеүзәр башкарыу

	Кылымдың заман менэн үзгөреүе	«Йомро икмэк» экиэтен тыңлау. Парзарза сэйэхэт хақында әңгәмә короу. Карточкалар менэн эшлөү һәм кылым замандарын кабатлау. Тексты укыу, төрлө сығанактарзан кәрәкле мәғлүмәтте табыу. Ығымталар яһау. «Сэйэхэт» темаһы буйынса лексиканы иң якшы белеүгә ярыш үткәреү.
		Сюжетлы рәсемдәр буйынса һөйләмдәр төзөү. Тәкдим ителгән ситуацияларзы кулланыу, репликалар менэн алмашыу, өйрәнелгән лексиканы кабатлау. Тәкдим ителгән схема буйынса төркөмдәрзә өйрәнелгән текстарзы кабатлау. Парзарза ситуатив диалогтар алып барыу. Укытыусы менэн әзерләнгән эштәрзе төрлө платформаларза башкарыу
Үтелгәнде кабатлау. Телмәр үстөрөү. (2 сәғәт)	Проект эше	Төркөмдәрзә проект төзөү. Әңгәмәсенде тыңлай белеү, яуап төзөү, карар кабул итеү, проектты презентациялау, һораузарға яуап биреү.
	Белемде контролләү	Үтелгән темалар буйынса өйрәнелгән материалды кабатлау. Телмәр эшмәкәрлегенәң дүрт төрө буйынса ла белемде тикшереү.
Резерв сәғәттәр 2 сәғәт		
4-се класс (34 сәғәт)		
Тел бүлеге, тема	Программа йөкмәткеһе	Укыусыларзың төп эшмәкәрлек төрө

<p>Көн дә мәктәпкә барам (6 сәғәт.)</p>	<p>Тел тураһында дөйөм мәғлүмәт</p>	<p>Үтелгән материалды кабатлау, тема буйынса репликалар менән алмашыу, һүзлек запасын яңы һүзәр менән байытыу. Әңгәмәлә ятланған клише һәм дежур фразаларҙы кулланыу. Башкорт теле, уның төрки телдәр системаһында тоткан урыны, Башкортостан Республикаһында уның статусы тураһында дөйөм мәғлүмәттәрҙе кабатлау.</p>
	<p>Фонетика һәм графика</p>	<p>Мәктәп хақында кыз баланың хикәйәһен тыңлау, тыңланған тексттың йөкмәткеһе буйынса эш. Парлап эшләү, был тема буйынса диалогтар короу. Өйрәнелгән һорауҙарҙы һәм яуаптарҙы телмәрҙе кулланыу. Телмәрҙе яңы һүзәрҙе үзләштереп һәм һүзәрҙе әүземләштереп. Төшөп калған һүзәр менән һөйләмдәрҙе күсереп языу. Башкорт теленең үзенсәлекле өндөрөн һәм уларҙы языуҙы кабатлау</p>
	<p>Орфоэпия һәм лексика</p>	<p>Сит илдәге мәктәп тураһындағы текстты тыңлау, уның йөкмәткеһе буйынса эш. «Миңә ниндәй дәрәс окшай?» һорауын өйрәнөү, яуабын нигезләү. Парлап эшләү, схема буйынса һөйләмдәр төзөү, башкорт шағирҙары һәм язусыларының әсәрҙәренән өзөктәр менән танышыу. Башкорт теленең орфоэпияһы кағизәләре менән танышыу. Башкорт теленең лексикаһы тураһында дөйөм мәғлүмәт алыу.</p>
	<p>Исем</p>	<p>Л. Толстойның «Саукалыктағы балалар» хикәйәһе буйынса әңгәмә. «Кем? Нимә?» һорауына яуап биргән һүзәрҙе кабатлау. «Мин нимә укырға яратам?» тигән һорауға яуап төзөү. Һүзәрҙең кәрәкле формаларын файҙаланып, тема буйынса монологик текст төзөү.</p>

		Төрәк схемалар буйынса диалог короу.
	Уртаклык һәм яңғызлык исемдәр	Балалар дуслығы тураһындағы тексты тыңлап аңлау, уның йөкмәткеһе буйынса эш. Тема буйынса яңы һүззәр менән танышыу. Парзарза дуслар тураһында диалог төзөү. Дусларыңды өлгөгә таянып һүрәтләү. Телмәрзә исемдәрзә кулланыу. Яңғызлык һәм уртаклык исемдәрзә дөрөс языу кағизәләрен кабатлау.
	Исемдәрзәң һан менән үзгәрәүе	Мәктәптәгә дәрестәр тураһындағы тексты тыңлап аңлау, тыңланған текстың йөкмәткеһе буйынса эш. Парлап һүззәң өйрәнелгән формалары менән диалог короу. Текстан исемдәрзә язып алыу. Исемдәрзә телмәрзә һәм языуза дөрөс кулланыу
Ғаиләмде яратам (4 сәғәт)	Исемдәрзәң эйәлек ялғауы	Ғаилә тураһындағы шиғырзы тыңлау, һүзлек запасын яңы туғанлык терминдары менән байытыу. Диалог короу, әңгәмәсенән уның ғаиләһе, тышкы киәфәте, характеры, ғаилә ағзаларының мауығыузары тураһында һорашыу. Балалар журналдарынан ғаилә тураһында мәкәләләрзән өзөктәр менән танышыу. Исемдәрзәң эйәлек аффикстарын өйрәнәү, уларзы телдән һөйләүзә һәм язма телмәрзә кулланыу.
	Сифат	Ғаилә ағзаларының тасуирламаһы менән тексты тыңлау, һүзлек запасын байытыу - баланың ыңғай сифаттарын характерлаған һүззәрзә өйрәнәү. Яуаптарзә өйрәнелгән лексиканы кулланыу, тәкдим ителгән текстарзы дөрөс укыу. Парлап эшләү. Башкорт һәм рус шағирзарының, языусыларының әсәрзәренән өзөктәр менән танышыу. «Ниндәй?»

		һорауын өйрәнеү, яуап төзөү, телмәрзә әүземләштереү. Башкорт телендә сифаттар тураһында өстәмә мәғлүмәттәр алыу
	Кабатлау. Сифаттың сағыштырыу дәрәжәһе	Ғаилләлә балаларзың бурыстары тураһындағы тексты тикшереү. Тыңланған текстың йөкмәткеһе өстөндә эш. Диалог короу, һорауға яуап биреү, телмәрзә ятланған һүззәрзә һәм һүз формаларын кулланыу. Парлап эшләү һәм өйзәге бурыстар тураһында текст төзөү. Сифаттарзы сағыштырыу дәрәжәһе менән үзгәртеүзә кабатлау. Дәрес темаһы буйынса парлап һорау алыу, тактанан текст күсереп языу.
Тыуған илем тураһында һөйләйем (7 сәғәт.)	Алмаш	Рәсәй Федерацияһы, илебеззә йәшәүсә халыктар тураһындағы тексты тыңлап аңлау. Яңы лексика менән танышыу, телмәрзә лексиканы әүземләштереү. Парлап эшләү, өлгө буйынса диалог төзөү. Тыуған илебез, қояш системаһында планетабыззың урыны тураһында текстар укыу. Алмаштар тураһында өстәмә мәғлүмәт алыу. Зат алмаштарын кабатлау.
	Зат алмаштары	Башкортостан Республикаһы тураһындағы тексты тыңлау. Ятлаған һүззәрзә һәм алмаштарзы файзаланып, үзең йәшәгән урам, тыуған йорт тураһында текст төзөү. Үзеңдең эшенде һәм кластың эшен баһалау. Зат алмаштарын килештәрзә үзгәртеүзә кабатлау, уларзы телмәрзә кулланыу, алмаштарзың килеш аффикстарын дәрәс языу
	Эйәлек алмаштары	<i>Башкортостан калалары тураһындағы тексты тыңлау. Темаға караған яңы лексика менән танышыу.</i>

		<i>шаблонды файзаланып, күршеләр хақында хикәйә, дәрәс теманы буйынса диалог-һорау төзөү. Телмәрзә эйәлек алмаштарын кулланыу.</i>
	Күрһәтеү алмаштары	Мостай Кәримдең тыуған ил тураһында шиғырын тыңлау. Тыуған яктың яраткан ерзәре тураһында хикәйәләү. Телмәрзә өйрәнелгән лексиканы, алмаштарзы кулланыу, күрһәтеү алмаштарын дәрәс языу. Лексиканы яңы һүззәр менән байытыу.
	Һорау алмаштары	Ғ.Юнысованың балалар тураһында шиғырҙарын тыңлап аңлау. Үзләштерелгән һүззәре һәм алмаштарзы кулланып, үззәренең ихатаһындағы балалар тураһында язма текст төзөү. Укытыусы тәкдим иткән сығанактарҙан мәғлүмәт эзләү, үз эшенде һәм кластың эшен дөйөмләштереү һәм баһалау. Башкорт һәм рус шағирҙарының, языусыларының әсәрҙәренән өзөктәр менән танышыу. Телмәрзә һорау алмаштарын кулланыу.
	Алмаш тураһында белемде нығытыу	Балалар фольклоры өлгөләрән тыңлау: һанаһмак, тизәйткес. Билдәләнгән тема буйынса лексиканы өйрәнеү. Шаблон ярҙамында һәм шаблонһыз кыска текстар һәм диалогтар төзөү. Уйынды һүрәтләү, үз фекереңде белдереү. Башкорт һәм рус шағирҙарының әсәрҙәре, башкорт фольклоры өлгөләре менән танышыу. Зат, эйәлек, күрһәтеү һәм һорау алмаштарын кабатлау һәм дәрәс языу.
	Белемде контролләү	Үтелгән темалар, телмәр эшмәкәрләге төрзәре буйынса тикшереү эштәрен башкарыу. Укытыусы

		менән эзерлэнгән эштәрҙе төрлө платформаларҙа башкарыу
Живу в деревне/городе (6 сәғәт)	Һан. Кабатлау.	Башкортостан райондары тураһындағы текст менән таныштырыу. Тема буйынса яңы һүзәрҙе һәм һүзбәйләнештәрҙе үзләштереү. Башкортостан райондары һәм ауылдары (ауылдары) тураһында диалогтар һәм монологтар төҙөү. 10 - 100 иҫәптә кабатлау. Телмәрҙә һанды дөрөҫ кулланыу. Тыуған ауыл / тыуған кала тураһындағы бәйләнешле текст төҙөү. Укытыусы кушыуы буйынса парлап, төркөмдәрҙә эшләү.
	Ябай һәм кушма һандар	Башкортостан Республикаһының иң зур ауылы - Сәйетбаба тураһындағы текстты тыңлап аңлау. Телмәрҙә һанды кулланыу, тыуған ауыл / тыуған кала тураһында бәйләнешле текст төҙөү. Алмаш парзарҙа эшләү һәм терәк һүзәр буйынса диалогтар короу. Телмәрҙә ябай һәм кушма һандарҙы кулланыу, һандарҙы дөрөҫ языу кағизэләрен нығытыу.
	Төп һәм рәт һандары	Өфөлөгә Ботаника баксаһы тураһындағы текстты тыңлап аңлау. Бакса үсемлектәре тураһындағы текст төҙөү, телмәрҙә өйрәнелгән лексиканы кулланыу. Телмәрҙә һандарҙы кулланыу. Лексиканы яңы һүзәр менән байытыу. Тәртип һандарының аффикстарын дөрөҫ языу кағизэләре.
	Йыйыу һандары	<i>Өйрәнелгән лексиканы кулланып республика калалары һәм ауылдары тураһында текст төҙөү. Һандарҙы телмәрҙә дөрөҫ кулланыу. Лексиканы яңы һүзәр менән байытыу. Рус һәм башкорт телдәрәндә һандарҙы</i>

		<i>сағыштырып өйрәнеу.</i>
	Һан. Үтелгәнде кабатлау.	Асылыкүл тураһындағы текст тыңлау. Үзең йәшәгән район һәм республиканың иҫтәлекле урындары тураһында үтелгән һүзәрзе һәм һүз төркөмдәрен файзаланып текст төзөү. Аралашып, үз эшенде һәм кластың эшен баһалау. Төп, тәртип һәм йыйыу һандарын кабатлау.
	Телмәр үстөрөү	Бирелгән ситуацияларға өйрәнелгән лексиканы файзаланып диалогтар һәм монолог короу. Өзөр план буйынса текст төзөү, сюжетлы һүрәттәргә һөйләмдәр уйлау.
Һауа торошон һәм йыл мизгелдәрен тикшерәбез (3 сәғәт)	Рәүеш	<i>Йыл мизгелдәре тураһындағы тексты тыңлап аңлау. Һораузар ярзамында йыл мизгелдәре һәм уларзың алмашыныуы хақында һөйләшеү короу. Диалогтарза өйрәнелгән лексиканы әүземләштерөү. Текст менән эшләү, һораузарга яуап бирөү. Укытыусы менән әзерләнгән эштәрзе төрлө платформаларза башикарыу</i>
	Рәүеш. Сифаттарзың рәүештәрзән айырмаһы	Һауа торошо тураһында парзарза диалог төзөү, рәүештәрзең сифаттарзан айырмаһы, телмәрзә һәм языуза уларзы дөрөс кулланыу. Кластың эшен һәм үзеңдең эшенде баһалау.
	Башкортостандың экологияһы. Рәүеш. Сифаттарзың рәүештәрзән айырмаһын кабатлау.	Башкортостан тәбиғәте тураһындағы тексты тыңлау. Тыңланған текст буйынса һораузарға яуап бирөү. Башкортостан тәбиғәте тураһында текст төзөү.

		Кызыл китапка индерелгән үсемлектәр һәм хайуандар. Тәбиғәттә үз-үзендә тотуу кағизәләре, тыуған төйәктә тәбиғәтен һаклау тураһында һөйләмдәр төзөү. Сифаттардың рәүештәрҙән айырмаһын кабатлау
Төрлө нәмәләр хақында һөйләшәбез (2 сәғәт)	Кылым. Һөйләмдә кылымдардың урыны	Ғабдрахман Кадыров тураһындағы текстты тыңлап аңлау, тыңланған текст буйынса һораузарға яуап биреү. Билдәләнгән тема буйынса диалог алып барыу, алгоритмдар һәм һүзлектәр кулланыу. Хаталарҙы табыу һәм төзөтөү, эште баһалау. Текста кулланылған кылымдар тураһында мәғлүмәттә кабатлау.
	Кылымдардың зат менән үзгәреше	Муса Ғәрәев тураһында текстты тыңлау. Терәк схема ярҙамында үзендә хыялың тураһында монолог төзөү, яңы лексиканы үзләштереү. Телмәрзә өйрәнелгән лексиканы әүземләштереү. Кылымдарҙы зат менән үзгәртеү, ялғаузардың язылышын кабатлау.
Һатып алырға өйрәнәм (3 сәғәт)	Кылымдың юклығы формасы	Бирелгән тема буйынса текстты тыңлау. Тыңланған тексттың йөкмәткеһе буйынса эш. Дәрәс теманы буйынса диалог короу, укытыусы тәкдим иткән мәғлүмәт сығанактарын: схемаларҙы, һүзлектәрҙе файҙаланыу. Телмәрзә кылымдың кире форманы кулланыу. Дәрәс языу кағизәләре.
	Кылымдың заман формаларын кабатлау	Яңы лексиканы үзләштереү. Терәк һүзәр менән диалог төзөү. Телмәрзә кылымдың заман формаларын кулланыу. Төрлө мәғлүмәт сығанактары менән эшләү, схемалар, таныш

		Һүзлектәр кулланыу, хаталарҙы төҙөтөү. Укытыусы әзерләгән эштәрҙе төрлө платформаларҙа башкарыу
	Телмәр үстөрөү	Үтелгән тема буйынса лексиканы әүземләштерөү. Парзарҙа, төркөмдәрҙә эшләү, төрлө ситуацияларға һөйләшеү короу.
Үтелгәнде кабатлау. Телмәр үстөрөү. (2 сәғәт)	Белемде контролләү	Үтелгән темалар буйынса өйрәнелгән материалды кабатлау. Телмәр эшмәкәрлегенен дүрт төрө буйынса ла белемде тикшерөү. Проект төзөү.
Резерв сәғәттәр – 1 сәғәт		

Приложение к рабочей программе
по Государственному языку (башкирский)
Республик Российской Федерации

Муниципальное общеобразовательное бюджетное учреждение
средняя общеобразовательная школа с.Ишемгул
Муниципального района Зианчуринский район
Республики Башкортостан

«Рассмотрено и принято на заседании
ШМО учителей гуманитарного цикла»
Протокол № 1 от 25.08.2023г
Руководитель МО _____/Файзуллина З.Р./

«Согласовано»
заместитель директора по УВР
МОБУ СОШ с.Ишемгул
_____/Аминев Ф.Ф./
«28» августа 2023г

«Утверждаю»
директор МОБУ СОШ с.Ишемгул
М Р Зианчуринский район РБ
_____/Тулибаев А.М./
Приказ № 86 от «28» августа 2023г.

02-20

Календарно-тематическое планирование
учителя высшей квалификационной категории
Масягутовой Гульгены Раисовны
по Государственному языку (башкирский)
Республик Российской Федерации
для 4 класса
на 2023 - 2024 учебный год

Календарь-тематик планлаштырыу

№	Тема	сәғәт һаны	Үткәреу вақыты	
			план	факт
	Көн дә мәктәпкә барам (6 сәғәт.)			
1.	Тел тураһында дөйөм мәғлүмәт	1	07.09	
2.	Фонетика һәм графика	1	14.09	
3.	Орфоэпия һәм лексика	1	21.09	
4.	Исем	1	28.09	
5.	Уртаклык һәм яңғызлык исемдәр	1	05.10	
6.	Исемдәрҙең һан менән үзгәреше	1	12.10	

Ғаиләмде яратам (4 сәғәт)				
7.	Исемдәрзең эйәлек ялғауы	1	19.10	
8.	Сифат	1	26.10	
9.	Кабатлау. Сифаттың сағыштырыу дәрәжәһе	1	09.11	
10.	Кабатлау. Сифаттың сағыштырыу дәрәжәһе	1	16.11	
Тыуған илем тураһында һөйләйем (7 сәғәт.)				
11.	Алмаш	1	23.11	
12.	Зат алмаштары	1	30.11	
13.	Эйәлек алмаштары	1	07.12	
14.	Күрһәтеү алмаштары	1	14.12	
15.	Һорау алмаштары	1	21.12	
16.	Алмаш тураһында белемде нығытыу	1	28.12	
17.	Белемде контролләү	1	11.01	
Ауылда йәшәйем/ калала (6 сәғәт)				
18.	Һан. Кабатлау.	1	18.01	
19.	Ябай һәм кушма һандар	1	25.01	
20.	Төп һәм рәт һандары	1	01.02	
21.	Йыйыу һандары	1	08.02	
22.	Һан. Үтелгәнде кабатлау.	1	15.02	
23.	Телмәр үстөрөү	1	22.02	
Һауа торошон һәм йыл мизгелдәрен тикшерәбез (3 сәғәт)				
24.	Рәүеш	1	28.02	
25.	Рәүеш. Сифаттарзың рәүештәрзән айырмаһы	1	07.03	
26.	Башкортостандың экологияһы. Рәүеш. Сифаттарзың рәүештәрзән айырмаһын кабатлау.	1	14.03	
Төрлө нәмәләр хақында һөйләшәбез				

	(2 сәғәт)			
27.	Қылым. Һөйләмдә қылымдарзың урыны	1	21.03	
28.	Қылымдарзың зат менән үзгәреше	1	04.04	
	Һатып алырға өйрәнәм (3 сәғәт)			
29	Қылымдың юклық формаһы	1	11.04	
30.	Қылымдың заман формаларын кабатлау	1	18.04	
31.	Телмәр үстереү	1	25.04	
	Үтелгәнде кабатлау. Телмәр үстереү. (2 сәғәт)			
32.	Белемде контролләү	1	02.05	
33.	Белемде контролләү	1	16.05	
	Резерв сәғәттәр – 1 сәғәт			
34.	Йомғақлау.	1	24.05	